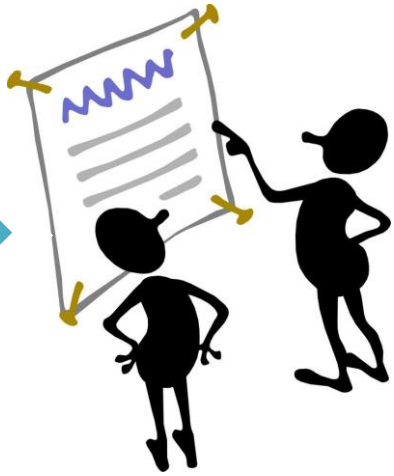
Werkagenda LvC Inwoners met een psychische kwetsbaarheid

Een verandertraject gericht op sociale inclusie in het Land van Cuijk

Drie stappen om tot lokale prioriteiten te komen

Regionale koers → Regionale en lokale ontwikkelagenda → Werkagenda LvC

Einddatum (alle onderdelen): 31 december 2023

Wat is een werkagenda? | Hoe tot stand gekomen? | Wie doet er mee? | Waarom nodig? | Wat gaan we doen? | Aanpak en methode | Analyse doelgroep | Aan de slag!

Wat is de werkagenda?

Voor u ligt de werkagenda 'psychisch kwetsbare inwoners van de 5 gemeenten in het Land van Cuijk (LvC).

Het doel van de werkagenda is lokaal invulling geven aan het koersdocument en de regionale ontwikkelagenda opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid Brabant Noordoost-oost. De werkagenda is een vertaling van de lokale opgaven uit de regionale ontwikkelagenda en kan daarmee worden gezien als het uitvoeringsplan van de gemeenten in het Land van Cuijk. Vanwege nauwe samenwerking tussen de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis en de aankomende herindeling tussen Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis is de werkagenda uitgewerkt op schaal Land van Cuijk.

De werkagenda is in de zin van het woord een groeidocument. De beweging die we gaan maken is helder, maar de concrete resultaten niet (in kwantitatieve zin). De reden hiervoor is enerzijds dat we de doelgroep inwoners met een psychische kwetsbaarheid in de 5 gemeenten nog niet goed genoeg in beeld hebben. Het in beeld brengen van de doelgroep en hun behoeften aan ondersteuning, wonen en opvang en ontmoeting is dan ook één van de belangrijkste stappen in dit plan. Wanneer we dat beter in beeld hebben kunnen we concreter anticiperen op wat nodig is aan passende ondersteuning, opvang- en/of woonplekken en ontmoetingsmogelijkheden. Anderzijds heeft het te maken met de aard van de opgaven waar we voor staan. Het gaat om wicked problems[1]. Dat maakt dat het effect van interventies moeilijk meetbaar zijn. Er zijn immers veel verschillende factoren van invloed, waar we zelf niet op kunnen sturen. Bij dit type opgaven is het formuleren van harde kwantitatieve doelstellingen dan ook minder geschikt. In deze werkagenda gaan we, net als in de regionale ontwikkelagenda, uit van een lerende aanpak. Alleen waar mogelijk zijn doelen en resultaten gekwantificeerd.

De werkagenda richt zich op inwoners met een psychische kwetsbaarheid, maar kan breder worden gelezen dan specifiek deze doelgroep. Veel onderdelen uit de werkagenda zijn niet alleen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid van belang, maar voor alle inwoners.

We starten met deze agenda op 1 januari 2021 met een looptijd van 3 jaar. De werkagenda wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

[1] Ongestructureerde beleidsproblemen waarbij veel partijen met verschillende standpunten betrokken zijn en waarbij geen precieze oorzaken toe te wijzen zijn. Ook zijn er snel veranderende omgevingsfactoren van toepassing waar geen of slechts gedeeltelijk invloed op kan worden uitgeoefend.

Hoe zijn we tot deze werkagenda gekomen?

Ter voorbereiding op deze werkagenda zijn de transformatieopgaven en de benodigde lokale inspanningen breed besproken met onze interne en externe partners. We danken alle gesprekspartners hartelijk voor hun input voor deze agenda.

Wie doen er mee?

De werkagenda is opgesteld voor en door de 5 gemeenten in het Land van Cuijk. De prioriteiten in deze werkagenda vergen intensieve samenwerking tussen de 5 gemeenten, met sleutelfiguren in wijken en kernen, ervaringsdeskundigen, cliëntorganisaties, externe partners en met de overige 5 regiogemeenten in Brabant Noordoost-oost. De samenwerking richt zich over het sociaal domein heen; er wordt een nauwe verbinding gezocht met ruimte en veiligheid.

Over wie gaat het?

Met deze werkagenda richten we ons op inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
Het gaat om mensen met psychische problemen, psychiatrische problemen, verslavingsproblemen en/of een licht verstandelijke beperking (LVB). Ook behoren dak- en thuislozen tot deze doelgroep. Gemeenten hebben bewust gekozen om een bredere omschrijving van psychische kwetsbaren te gebruiken dan EPA (ernstig psychiatrische aandoening), omdat de doelgroep waar het om gaat groter is en de benaming psychisch kwetsbaren beter aansluit bij positieve gezondheid en de herstelgerichte benadering. We kijken niet naar stoornissen en aandoeningen, maar gaan uit van wat iemand wel kan en welke ondersteuningsbehoefte iemand heeft. Binnen deze doelgroep onderscheiden we 6 groepen:

1. Inwoners redden zichzelf
2. Inwoners hebben een lichte ondersteuningsvraag
3. Inwoners hebben een intensieve/specialistische ondersteuningsvraag (planbaar)
4. Inwoners hebben behoefte aan onplanbare 24 uurs beschikbare ondersteuning
5. Zorgmijders die niet kunnen: er is gebrek aan inzicht in ziektebeeld en eigen mogelijkheden
6. Zorgmijders die niet willen: inwoners verzetten zich tegen alle vormen van zorg en autoriteit

Analyse doelgroep
Naar schatting krijgt ongeveer 40% van de bevolking in zijn of haar leven te maken met psychische of psychiatrische problemen. Extra aandacht is vooral nodig voor de groep die een ernstige psychische aandoening (EPA) combineert met ernstige maatschappelijke beperkingen. Die groep omvat 1,7% van de Nederlandse bevolking (Delespaul, 2013). Op basis van dit percentage zijn er in onze regio ongeveer 1520 inwoners die onder de EPA doelgroep vallen.

Het Trimbos instituut heeft een prevalentieberekening gemaakt voor de relatie tussen zorgbehoefte en EPA. Daarbij is gekeken naar de uit wetenschappelijk onderzoek verkregen factoren die een rol kunnen spelen bij het ontstaan of behouden van een psychische kwetsbaarheid. Het gaat onder meer om leeftijd, samenstelling van huishouden, etniciteit en inkomen. Door deze factoren te analyseren per gemeente, hebben we de meest kwetsbare wijken in het Land van Cuijk in beeld kunnen brengen (zie bijlage 1). Voor het maken van de wijkscans ligt de focus in eerste instantie op deze wijken. Op basis van dit theoretisch model hebben we de indicatie dat 840 inwoners een psychische kwetsbaarheid hebben die behoefte hebben aan een vorm van ondersteuning en/of behandeling. Deze inwoners doen niet allemaal een beroep op ondersteuning van de gemeente. In 2019 maakten bijvoorbeeld 78 inwoners gebruik van beschermd wonen (ZIN en PGB) in een beschermd wonen voorziening in het Land van Cuijk en ontvingen 100 inwoners Wmo-begeleiding vanuit de GGZ. De volledige analyse en de cijfers per gemeente is opgenomen in bijlage 1.

Waarom is de werkagenda nodig?

Door rijksbeleid en onze regionale koers ligt er een grotere verantwoordelijkheid bij onze lokale gemeenten. We gaan er immers op sturen dat mensen met een psychische kwetsbaarheid meer ambulante hulp en ondersteuning ontvangen en minder een beroep gaan doen op de zwaardere en duurdere opvangvoorzieningen. Met deze werkagenda focussen we in het Land van Cuijk op de voorgenomen transformatie en gestelde doelen. Ook in het Land van Cuijk wonen inwoners met psychische kwetsbaarheid die behoefte hebben aan passende ambulante zorg en ondersteuning, nabij georganiseerd.

Wat gaan we doen?

Op basis van de regionale ontwikkelagenda geven we uitvoering aan de volgende 5 thema's:

1. een fijne leefomgeving en sociaal netwerk;
2. formele hulp en ondersteuning;
3. wonen gaat voor opvang;
4. een fijne leefomgeving voor alle inwoners;
5. een regionaal vangnet.

Per thema werkt een werkgroep de prioriteiten en beoogde doelen uit. Door de uitwerking van de werkgroepen kunnen we de doelen, inspanningen en resultaten concreter gaan vastleggen. De werkgroepen leggen onderling verbinding met elkaar en met (hetgeen gebeurt in) de regio. Leren van elkaars ervaringen staat daarbij centraal. Ook geven de werkgroepen samen met de gemeentelijke organisaties en externe partners uitvoering aan de plannen en activiteiten uit de werkagenda.

Waar staan we en waar willen we naar toe?

We beginnen niet vanaf nul. Er gebeurt al heel veel als het gaat om het maken van de transformatie, ook ten aanzien van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Maar er dient ook nog veel te gebeuren om de transformatie verder te volbrengen.
We lichten hier kort toe waar we staan met betrekking tot de belangrijkste doelen uit de regionale ontwikkelagenda en waar we over 3 jaar willen zijn. Hieruit blijken tevens de ambities in het Land van Cuijk t.a.v. de doelen in de regionale ontwikkelagenda.
We beschrijven dit per thema:

1. Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk

Doelen: We zorgen voor inzicht (o.a. door het maken van een wijkscan) in welke mogelijkheden er zijn en welke randvoorwaarden nodig zijn om prettig te kunnen wonen in de wijk. Daarnaast zorgen we voor lokaal passende ontmoetingsmogelijkheden (met aandacht voor herstelvisie en ervaringsdeskundigheid) en effectieve preventieactiviteiten op basis van onze visie op preventie GGZ en verslavingszorg.

We hebben momenteel onvoldoende inzicht in welke mogelijkheden er nodig zijn voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid om goed thuis te kunnen herstellen en prettig te wonen. We hebben versnipperd zicht op de doelgroep. We weten bijvoorbeeld hoeveel inwoners gebruik maken van behandeling of begeleiding van de GGZ of van Novadic Kentron. IN meerdere monitors zijn er cijfers beschikbaar over psychische kwetsbaarheid en de leefomgeving (bijv. in GGD-monitor). Maar deze informatie hebben we niet gebundeld beschikbaar en we weten niet precies wat inwoners nodig hebben om goed te herstellen en prettig te wonen. Welke randvoorwaarden zijn voor deze inwoners belangrijk? En in hoeverre vinden zij deze randvoorwaarden in het Land van Cuijk?

De vastgestelde regionale ontwikkelagenda beoogt de uitvoering van een jaarlijkse wijkscan (feiten en cijfers). Met deze 'scan' van de meest kwetsbare wijken denken we beter inzicht te krijgen in de doelgroep en de randvoorwaarden die nodig zijn in de wijk. Deze scan bestaat uit 2 onderdelen:

1. Een kwantitatieve scan in het hele Land van Cuijk (feiten en cijfers).
2. Een kwalitatieve scan van de meest kwetsbare wijken (knelpunten en kansen).

De kwantitatieve scan geeft een algemeen beeld. De kwalitatieve gegevens geven diepgang aan de kwantitatieve gegevens. De twee informatiestromen verrijken elkaar. Daarmee kunnen we nog beter inzoomen op wat nodig is in de meest kwetsbare wijken. Ook hoeft de scan niet jaarlijks herhaald te worden.

In het Land van Cuijk hebben we ontmoetingsmogelijkheden specifiek voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Zo hebben we in Boxmeer en Cuijk bijvoorbeeld de GGZ-inloop. We willen dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid meer dan nu kan, werken aan eigen regie eigen leven en herstel. We willen daarom onderzoeken of we in samenwerking met de regio meer herstelgerichte voorzieningen zoals een herstel- en regiecentra kunnen initiëren. Dit willen we doen aan de hand van het inzicht dat we verkrijgen uit de wijkscan én op basis van wat we noemen een sociale inclusieagenda. De sociale inclusieagenda is een verbeterplan dat vanuit de wijken/kernen zelf komt, ten aanzien van laagdrempelige preventieve (ontmoetings)voorzieningen en -activiteiten die nodig zijn. De insteek is bij deze verbeterplannen dat wijken/kernen bij voorkeur zelf ook bijdragen aan de verbetervoorstellen.

2. Formele hulp en ondersteuning

Doelen: hulp- en ondersteuningsvragen worden integraal opgepakt op basis van het principe '1 plan en 1 contactpersoon', we weten of inwoners op een eenvoudige manier de weg naar hulp en ondersteuning kunnen vinden, we hebben inzicht in de bijdrage van hulp en ondersteuning aan de zelfredzaamheid en participatie van inwoners door onze professionals in het sociaal domein. We hebben voldoende kennis en expertise van psychische problemen (GGZ, verslavingszorg, LVB), positieve gezondheid en de herstelbenadering om te bepalen welke aanpak het beste past bij de hulpvraag.

Ten behoeve van dit thema gebeurt er al veel. Zo investeren de 5 gemeenten in hun eigen toegang en werkwijzen. Niet alleen als het gaat om integraal werken, maar ook om het hebben van een heldere toegang, waarbij duidelijk is waar inwoners terecht kunnen met hun hulpvragen. Er wordt ook geïnvesteerd in een goede samenwerking met netwerkpartners. Daarmee gaan we verder.
Maar er is meer nodig. Met de komst van de regionale ontwikkelagenda blijven we als gemeenten lokaal verantwoordelijk voor onze inwoners, ook als onze inwoners gebruik maken van regionale voorzieningen. Omdat dit vaak de complexere casussen zijn maakt deze beweging het noodzakelijk dat we lokaal meer de regie kunnen nemen op het proces en dat we in staat zijn om trajecten te kunnen blijven volgen. Voor de uitvoering betekent dit dat we voldoende kennis en expertise in huis hebben over GGZ-, verslavings- en LVB-problematiek. Dit is een randvoorwaarde om goed te kunnen signaleren en met deze problematiek om te kunnen gaan. Een forse opgave, die we binnen de huidige capaciteit niet voor elkaar gaan krijgen. Zeker niet gezien de ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld de ambulantisering ggz en verwarde personen, waardoor we onze doelgroep met meervoudige (complexe) problematiek zien stijgen. In de werkagenda is om die reden voorzien in extra capaciteit in de vorm van een procesregisseur sociaal domein en uitbreiding van de formatie ten behoeve van de uitvoering sociaal domein (toegang) om trajecten te kunnen gaan volgen.
Tot slot besteden we aandacht aan het screenen/verbeteren van werkprocessen rondom o.m. briefadres, onverzekerdenzorg en nazorg ex-gedetineerden.

3. Wonen gaat voor opvang

Doelen: We werken intern samen vanuit vastgoed, ruimtelijke ontwikkeling en sociaal domein om extra woningen te realiseren voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Gezien de huidige woningnood is dit een lastige opgave. Voor de extra uitbreiding van het totale aantal huurwoningen worden er prestatieafspraken gemaakt. Hiermee voorkomen we dat inwoners in een opvangvoorziening belanden terwijl zij zelfstandig kunnen wonen (mits de voorwaarden op orde zijn. Inwoners stromen vanuit de opvangvoorziening zo veel mogelijk terug naar de herkomstgemeente (tenzij dit vanwege een negatief netwerk niet wenselijk is). Daarnaast is met de woningcorporaties in de regio BNO-o gevraagd samen 80 woningen beschikbaar te stellen voor inwoners die niet zelfstandig kunnen zorgen voor een dak boven hun hoofd en/of die uitstromen uit een opvangvoorziening.

Om voldoende woningen beschikbaar te kunnen hebben, hebben we een goed beeld nodig van wat er nodig is. In de regio BNO-o hebben we dat beeld globaal. Maar voor het Land van Cuijk hebben we dat beeld nog niet. Om dit beeld te kunnen maken hebben we onder meer de regio nodig. Daar wordt op dit moment gestuurd op het maken van klantprofielen door aanbieders, waardoor het mogelijk wordt per gemeente concreet inzicht te krijgen van de huisvestingsvraagstukken die er zijn op cliëntniveau. Daarnaast hebben we met Mooiland de afspraak gemaakt om in 2021 te komen tot een woonzorgvisie, waarbij inwoners met een psychische kwetsbaarheid één van de doelgroepen is. Op basis van deze woonzorgvisie en de informatie vanuit de regio kunnen we vanaf 2022 een concreter plaatje schetsen hoeveel woningen dan wel opvangvoorzieningen er nodig zijn in het Land van Cuijk. Vanaf 2022 zullen we op deze benodigde wooninitiatieven gaan sturen.
Daarnaast stellen we dat wonen voor opvang gaat, wat inhoudt dat voorkomen wordt dat de opvangvoorzieningen gebruikt worden door mensen die eigenlijk zelfstandig kunnen wonen. Voor het creëren van benodigde woonplekken zoeken we de samenwerking met Mooiland.

4. Een veilige leefomgeving voor iedereen

Doelen: We hebben afspraken met zorgverzekeraars en GGZ-aanbieders over wachtlijsten in de GGZ, samenwerking bij complexe casuïstiek, passende behandeling en zorg op wijkniveau. We weten welke maatregelen effectief zijn bij complexe casuïstiek, en hebben eind 2021 minder meldingen bij de politie van verward gedrag in vergelijking met de cijfers van eind 2020. Daarnaast zetten we bij verplichte zorg in op gezamenlijke uitvoering van onze taken vanuit het medisch, sociaal- en veiligheidsdomein.

Met betrekking tot de lokale opgaven bij deze doelen is het vooral van belang het AVE-model ingebed te hebben in onze gemeenten. Dit model is een procesgerichte werkwijze dat is gericht op het voorkomen en verminderen van escalatie bij zorg- en/of veiligheidscasussen. Het model kan worden gezien als een kapstok voor de afspraken over wie in welke situatie de regie heeft. In Boxmeer en Sint Anthonis staat het AVE-model nog in de kinderschoenen en wordt dit model uitgerold in de hele organisatie. In de gemeenten Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert wordt er al meer volgens het AVE-model gewerkt en wordt het model momenteel geüpdatet. Echter is het AVE-model ook in Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert nog niet breed in de organisatie bekend en is procesregie nog niet helder uitgewerkt. Voor alle gemeenten geldt dan ook dat het AVE-model doorontwikkeld dient te

worden en het instrument breed verspreid dient te worden (ook richting ketenpartners).
Op basis van de regionale activiteiten is daarnaast aandacht gevraagd voor de nazorg van ex-gedetineerden. Dit onderdeel nemen we mee bij het screenen/verbeteren van processen (thema 2).

5. Een regionaal vangnet

Doelen: Het gaat om doelen met het oog op het creëren van een passend aanbod aan regionale voorzieningen (regionaal vangnet) en het verkorten van wachtlijsten.

Dit thema wordt volledig regionaal opgepakt. Er zijn geen lokale ambities geformuleerd. Toch hebben we dit thema opgenomen in de werkagenda, omdat het belangrijk is de verbinding te houden met de realisatie van de regionale doelen. Het is immers van belang dat de lokale toegangen goed op de hoogte zijn van de regionale voorzieningen, -meldpunten en -toegang. Daarnaast is het nodig om afspraken te maken over de afstemming tussen de regio en het Land van Cuijk, bijvoorbeeld ten aanzien van het contact met cliënten.

Programmatische aanpak en methode

Met de ontwikkel- en werkagenda richten we ons op de aanpak van complexe, doelgerichte opgaven in het sociaal domein. We spreken daarom van een programmatische aanpak. De opgaven in de agenda bestaan uit meerdere activiteiten en samenwerkingsrelaties die in onderlinge samenhang zorgen voor het halen van de beoogde doelen.

In onze aanpak staat het volgende centraal:

A. We volgen de implementatiemethode van Movisie

Deze manier van samenwerken vergroot de veranderkracht en bevorderd de realisatie van de transformatie.
We onderscheiden daarin de volgende stappen:
1. planmatig werken (plan-do-check-act cyclus)
2. zicht op de factoren die het implementatieproces beïnvloeden
3. passende implementatie-activiteiten in de fasen ontwikkeling, weten, begrijpen, willen, doen, blijven doen.

B. We maken gebruik van een programmastructuur

Er zijn vier werkgroepen, die worden aangestuurd door 2 coördinatoren. De werkgroepen zorgen voor de uitwerking en uitvoering van het betreffende thema. De coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de aansturing van de werkgroepen, voorbereiding van besluitvorming en afstemming met de regio.
Besluitvorming vindt plaats via de reguliere besluitvormingsprocedures in de 5 gemeenten in het Land van Cuijk. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de programmastructuur.

De thema's

Een verandertraject gericht op sociale inclusie in het Land van Cuijk.

3 stappen om tot lokale prioriteiten te komen

Regionale koers → Regionale en lokale ontwikkelagenda → Werkagenda LvC

Basis voor de projecten: Regionale ontwikkelagenda inwoners met een psychische kwetsbaarheid
Einddatum projecten: 31 december 2023

Vijf thema's op hoofdlijnen uitgewerkt:

Thema: een fijne leefomgeving en sociaal netwerk → Wijkscan → Sociale inclusieagenda en ontmoeting → Anti-stigma-campagne → Psycho-educatie voor naasten oprganiseren → Thema volbracht

	Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk	**Inwoners voelen zich thuis in de omgeving waarin zij wonen. Ze hebben een plek in de buurt waar zij zichzelf kunnen zijn en hebben sociale contacten en een sociaal netwerk waar zij een beroep op kunnen doen als dat nodig is.**
☐	Wijkscan	Een scan van de meest kwetsbare wijken/kernen in het Land van Cuijk. Deze scan is tweeledig, het betreft: 1. een kwantitatieve analyse van cijfers en feiten voor het gehele Land van Cuijk 2. een kwalitatieve analyse van de meest kwetsbare wijken in het Land van Cuijk, waarbij knelpunten en kansen in beeld worden gebracht De kwantitatieve en kwalitatieve gegevens worden gecombineerd om een verrijkt beeld te verkrijgen.
☐	Sociale inclusie agenda en ontmoeting	Op basis van de wijkscan wordt samen met de partners in de wijk een sociale inclusie agenda gemaakt. Deze agenda geeft uitvoering aan plannen om de inclusie van inwoners met een psychische kwetsbaarheid te vergroten. Als uitkomst van de sociale inclusieagenda ontwikkelen we, bij voorkeur in iedere kern, laagdrempelige ontmoetingsfuncties waar ook inwoners met een psychische kwetsbaarheid zich thuis voelen en aan herstel kunnen werken. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij bestaande samenlevingsinitiatieven en zoeken verbinding hetgeen gebeurt in het kader van de omgevingswet. Ook worden in de agenda samenwerkingsafspraken gemaakt over wie doet wat wanneer en de (financiële) bijdrage van de diverse partijen. Na iedere sociale inclusie agenda zal deze worden geëvalueerd en bijgesteld.
☐	Uitvoering antistigma campagne	De regio Brabant Noordoost-oost geeft kaders voor een antistigma campagne. Binnen deze kaders geven we uitvoering aan deze campagne.
☐	Psycho— educatie voor naasten	Het sociaal netwerk van de psychisch kwetsbare (mantelzorger, familie, vrienden buren etc.) kan gebruik maken van psycho-educatie. Het gaat om training om mensen te leren omgaan met psychische kwetsbaarheid door het verwerven van kennis, vaardigheden in de omgang met hun naaste(n). Daarnaast is coaching en (lotgenoten)contact voor naasten van psychisch kwetsbaren een onderdeel, met als doel de mantelzorg beter te kunnen volhouden.

	Formele hulp en ondersteuning	**We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat.**
☐	De weg naar hulp is eenvoudig te vinden	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid en hun sociaal netwerk weten waar zij met hulpvragen terecht kunnen. Of worden waar nodig outreachend benaderd (eropaf).
☐	1 plan, 1 contactpersoon	Bij meervoudige problematiek worden samenhangende doelen gesteld en afspraken over de inzet van hulp en ondersteuning gemaakt, waarbij de behoefte van de inwoner met een psychische kwetsbaarheid en zijn sociaal netwerk centraal staat. Ook is er voor de inwoner om wie het gaat 1 contactpersoon. Het format voor het 'plan' dat met de klant wordt opgesteld wordt aangepast aan de ontwikkelingen van de Wams (wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek sociaal domein).
☐	Processen stroomlijnen	De processen in het sociaal domein gericht op psychisch kwetsbaren worden onder de loep genomen en daar waar nodig aangepast/geüpdatet. Het gaat erom dat de processen goed op elkaar aansluiten, zodat er geen inwoners tussen wal en schip vallen. De processen hebben te maken met uithuiszettingen, onverzekerdenzorg, nazorg ex-gedetineerden, briefadres, vroegsignalering schulden, hygiënische overlast en overgang 18- en 18+.
☐	Integraal werken/toegang	Bij integraal werken/ integrale toegang gaat het om de samenhang in de aanpak tussen de verschillende domeinen. We werken daarbij aan een integrale aanpak vanuit het perspectief van de klant/burger en zijn sociaal netwerk. Een aanpak die aandacht heeft voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar de klant mee worstelt. Daarnaast werken we aan een integrale aanpak vanuit organisatorisch perspectief: professionals werken met elkaar samen en stemmen processen, werkwijze en expertise op elkaar af om met de klant tot een gezamenlijk plan te komen.
☐	Volgen van trajecten	We stellen heldere doelen en gaan klanten beter volgen, om zo goed de vinger aan de pols te kunnen houden hoe het gaat. Mensen met een psychische kwetsbaarheid kennen soms een grillig verloop in ondersteuningsbehoeften. Door klanten meer te volgen kunnen we adequater op- en afschalen waar het nodig is.
☐	Procesregisseur Sociaal Domein	We maken onderscheid tussen casusregie (naast de klant/het gezin staan, doen wat nodig is, regie op de casus) en procesregie (coördinatie, regie over het proces, doorzettingsmacht). Door een nieuwe functie te creëren: de procesregisseur, zetten we meer in op de gemeentelijke regie op het proces. De functie procesregisseur wordt ingezet in de vijf gemeenten in het Land van Cuijk daar waar casussen vastlopen op het proces en waar meer regie dan wel doorzettingsvermogen tussen domeinen nodig is. In het eerste jaar zal de procesregisseur tevens kwartiermaker procesregie zijn.

Thema: wonen gaat voor opvang | Woonzorgvisie | Woon- initiatieven | Werkafspraken | Thema volbracht

	Wonen gaat voor opvang	**Inwoners met een psychische kwetsbaarheid wonen thuis en ontvangen daar de benodigde hulp en ondersteuning. Pas als dit (tijdelijk) niet meer mogelijk is wordt een vorm van opvang ingezet.**
☐	Woonzorgvisie	We maken samen met partners een woonzorgvisie, een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de behoeften aan wonen, opvang en zorg en ondersteuning voor psychisch kwetsbaren. In de analyse wordt aandacht besteed aan concrete aantallen en behoefte aan doorstroom- en uitstroommogelijkheden voor inwoners die beschermd wonen of in de maatschappelijke opvang verblijven. Buiten de scope van deze werkagenda wordt ook gewerkt aan een analyse van andere doelgroepen, waaronder ouderen. Op basis van de analyse worden afspraken gemaakt met partijen over de invulling van de opvangbehoeften.
☐	Wooninitiatieven	Waar uit de woonzorgvisie naar voren komt dat er concrete behoefte is aan wooninitiatieven, wordt geëxperimenteerd met (vernieuwende)woonconcepten. De gemeente is bij voorkeur slechts facilitator, maar voert de woonconcepten niet zelf uit.
☐	Werkafspraken	We maken daar waar nodig afspraken met woningcorporaties en andere partners over de knelpunten rondom in- en uitstroommogelijkheden voor beschermd en begeleid wonen en maatschappelijke opvang.

Thema: een veilige leefomgeving voor iedereen | Procesregisseur Sociaal Domein | AVE-model | Oplossen knelpunten | Thema volbracht

	Een veilige leefomgeving voor iedereen	**Inwoners voelen zich veilig in de wijk. Als het niet goed gaat met iemand zelf of een buurtbewoner, weten ze de weg naar hulp eenvoudig te vinden, ook in de avonduren.**
☐	AVE-model	De gemeenten in het Land van Cuijk werken volgens het escalatiemodel AVE. Dit model is een procesgerichte werkwijze gericht op het voorkomen en verminderen van escalatie bij zorg- en/of veiligheidscasussen. Dit AVE-model dient in alle gemeentelijke organisaties verder doorontwikkeld te worden en verder verspreid in de organisatie en onder ketenpartners. De periode voor de herindeling gebruiken gemeenten om hun AVE-model te updaten en waar nog nodig te implementeren. Vanaf de herindeling wordt op eenduidige wijze in de nieuwe organisatie gewerkt aan een brede verspreiding van het AVE-model, zowel intern als extern. Casus- en procesregie vormen een onderdeel van het model.
☐	Oplossen knelpunten	Daar waar zich knelpunten voordoen ten aanzien van inwoners met een psychische kwetsbaarheid, proberen we deze knelpunten op te lossen. We werken hierin samen met veiligheid en onze ketenpartners.

Thema: regionaal vangnet | Afspraken met regio BNO-o | Thema volbracht

	Regionaal vangnet	**Wanneer een inwoner (tijdelijk) niet zelfstandig kan wonen, kan een beroep worden gedaan op het regionaal vangnet. De voorzieningen in dit vangnet helpen de inwoner om tot rust te komen en te herstellen richting zelfstandig wonen. Is dit niet meer mogelijk dan stroomt de inwoner uit naar de Wlz.**
☐	Afspraken met regio BNO-o	We maken afspraken met de regio BNO-o over afstemming met het LvC t.a.v. het regionaal vangnet, de regionale toegang, het regionaal meldpunt niet-acute zorg, etc.

De projecten

Een verandertraject gericht op sociale inclusie
in het Land van Cuijk

Uitwerking per project

Een goed plan

Heldere afspraken

Een goede samenwerking

Ontwikkelen → Weten → Begrijpen → Willen → Doen → Blijven doen → Project succesvol afgerond

	Methode	De werkgroepen gebruiken deze methode om een goede implementatie van de opdrachten te waarborgen
☐	Ontwikkelen	Stel een plan van aanpak op waarin de opdracht en doelen zijn vertaald naar activiteiten en een planning voor het gehele project. Doe dit samen met betrokkenen.
☐	Weten	Zet activiteiten uit zodat betrokken weten wat er gaat gebeuren. - Op de hoogte zijn van de aanpak en activiteiten - Interesse en betrokkenheid wekken
☐	Begrijpen	Zet activiteiten uit zodat betrokken begrijpen wat het belang en de voordelen van de aanpak zijn. - Kennis en begrip van de aanpak, bijvoorbeeld brochure, bijeenkomst etc. - Inzicht in werkwijze, bv handboek
☐	Willen	Zet activiteiten uit om betrokken te motiveren en mee willen werken. - Positieve houding t.a.v. aanpak door per doelgroep informatie over voor- en nadelen en evt. kosten en baten te verstrekken - Zorg voor voldoende advies en ondersteuning bij het uitvoeren van de aanpak
☐	Doen	In de praktijk leren van de uitvoering van het plan. - in staat zijn om met de aanpak te werken (training) - Ondersteuning en coaching bij uitvoering
☐	Blijven doen	Met de ervaringen die de uitvoering opdoet de aanpak verbeteren en verankeren in de organisatie. - Monitor en evalueer de voortgang - Werk samen met betrokkenen om verbeteringen in de aanpak door te voeren

1	**Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk**	**Inwoners voelen zich thuis in de omgeving waarin zij wonen. Ze hebben een plek in de buurt waar zij zichzelf kunnen zijn en hebben sociale contacten en een sociaal netwerk waar zij een beroep op kunnen doen als dat nodig is.**
1.1	Wijkscan (Nieuw)	Een scan van de meest kwetsbare wijken/kernen in het Land van Cuijk. Deze scan is tweeledig, het betreft: 1. een kwantitatieve analyse van cijfers en feiten voor het gehele Land van Cuijk 2. een kwalitatieve analyse van de meest kwetsbare wijken in het Land van Cuijk, waarbij knelpunten en kansen in beeld worden gebracht De kwantitatieve en kwalitatieve gegevens worden gecombineerd om een verrijkt beeld te verkrijgen.
☐	Doel	1. Beter inzicht in de problematiek en behoefte aan ondersteuning en zorg in de kwetsbare wijken/kernen 2. Beleidsmatige handvaten om inwoners met een psychische kwetsbaarheid langer in de kernen te kunnen laten wonen
☐	Resultaat	1. Er wordt een kwantitatieve analyse opgeleverd in 2021 over het hele LvC 2. Er worden 5 kwalitatieve wijkscans opgeleverd in 2022 en 2023 3. Inzicht, informatie en advies over inwoners met een psychische kwetsbaarheid in de kwetsbare wijken/kernen 4. Analyse van sterke en zwakke punten in de kwetsbare wijken/kernen in het Land van Cuijk; Instrument om vroegtijdige problemen te signaleren t.a.v. inwoners met een psychische kwetsbaarheid
☐	Opdracht	Ontwikkel een kwantitatieve analyse van de beschikbare feiten en cijfers voor het hele Land van Cuijk. Maak hierbij gebruik van gegevens uit beschikbare gegevens en monitoren (bijv. GGD en Wmo). Ontwikkel daarnaast een kwalitatieve analyse van knelpunten en kansen in de wijken voor: - De Valuwe, Cuijk - Bakelgeert Noord, Boxmeer - Estersveld, Grave - Centrum, Mill - Sint Anthonis (kern) Het gaat om een wijkanalyse/-profiel van de wijk/kern waarin in ieder geval de volgende informatie wordt opgenomen: - demografie in de wijk - bijzondere kenmerken van de wijk - gezondheidscijfers - vraag (en aanbod) van ondersteuning en zorg - ervaren knelpunten Voer de wijkscan gefaseerd uit, verspreid over de periode 2021 t/m 2023. Evalueer iedere wijkscan na uitvoering en stel de wijkscan vervolgens indien nodig bij voor de volgende. Zorg dat de wijkscan goede input biedt en bruikbaar is voor de ontwikkeling van de sociale inclusieagenda. Weeg af of de wijkscans door de gemeenten worden uitgevoerd, of worden uitbesteed aan een externe partij.
☐	Producten	1. Vastgesteld plan van aanpak over werkwijze en proces uitvoering wijkscan 2. Kwantitatieve analyse 3. 5 kwalitatieve wijkscans, gefaseerd uitgevoerd 4. Input voor sociale inclusieagenda per wijkscan 5. Informatie aan de adviesraden sociaal domein over uitkomsten wijkscans
☐	Planning	2021: Opzet en uitwerking wijkscans en kwantitatieve analyse 2021-22: Wijkscan Valuwe Cuijk en Bakelgeert Boxmeer 2023: Wijkscan Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis
☐	Budget	2021: € 20.000,- 2022 en 2023: PM
☐	Risico	Wanneer de wijkscan niet wordt uitgevoerd kan onvoldoende regie worden gevoerd op de kwetsbare wijken. Ook kan de sociale inclusieagenda niet zoals beoogd worden uitgevoerd. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende middelen, onvoldoende personele capaciteit of inzet vanuit inwoners en professionele partners en eenduidigheid aan monitorgegevens.

1	**Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk**	**Inwoners voelen zich thuis in de omgeving waarin zij wonen. Ze hebben een plek in de buurt waar zij zichzelf kunnen zijn en hebben sociale contacten en een sociaal netwerk waar zij een beroep op kunnen doen als dat nodig is.**
1.2	Sociale inclusieagenda en ontmoeting (Nieuw)	Verbeterplannen met als doel om inwoners met een psychische kwetsbaarheid: - beter thuis te laten voelen - thuis of nabij huis aan herstel te kunnen werken - naar vermogen mee te kunnen doen aan het maatschappelijk leven, met een zinvolle dagbesteding of werk.
☐	Doel	1. Inwoners met een psychische kwetsbaarheid voelen zich thuis, kunnen (thuis en nabij huis) werken aan hun herstel en doen naar vermogen mee aan het maatschappelijk leven. 2. Groter draagvlak voor de behoeften en talenten van inwoners met een psychische kwetsbaarheid in hun eigen netwerk en leefomgeving.
☐	Resultaat	1. Verbetervoorstellen in de kwetsbare wijken/kernen in het Land van Cuijk gericht op dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid: - zich thuis voelen in het Land van Cuijk - in het Land van Cuijk voldoende mogelijkheden hebben om thuis en nabij huis te werken aan herstel - naar vermogen kunnen meedoen aan het maatschappelijk leven, met een zinvolle dagbesteding of werk 2. Iedere kern in het Land van Cuijk heeft (naar behoefte en mogelijkheden) een laagdrempelige ontmoetingsfunctie voor zijn inwoners, waar inwoners met een psychische kwetsbaarheid zich thuis voelen, aan herstel kunnen werken en naar vermogen mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven.
☐	Opdracht	Organiseer na afloop van de eerste 2 wijkscans in samenspraak met de inwoners, sleutelfiguren en partners in de meest kwetsbare wijken in het Land van Cuijk een sociale inclusieagenda voor de betreffende wijk op basis van de sterkte en zwakte analyse uit de wijkscan. En organiseer bij voorkeur in iedere kern (naar behoefte en mogelijkheden) een laagdrempelige ontmoetingsfunctie, waar inwoners met een psychische kwetsbaarheid zich thuis voelen, aan herstel kunnen werken en naar vermogen mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven. Sluit zoveel mogelijk aan bij bestaande initiatieven, De uitkomsten van de wijkscan bieden naar verwachting een goede basis voor de te maken verbeterplannen.
☐	Producten	1. Een door het college vastgesteld plan over de opzet van de sociale inclusieagenda in het Land van Cuijk 2. 2 sociale inclusieagenda's, n.a.v. de wijkscans. in samenspraak met inwoners, sleutelfiguren en partners 3. Samenwerkingsafspraken over wie doet wat wanneer en (financiële) bijdragen van partijen ten aanzien van de sociale inclusieagenda's 4. Afhankelijk van de inhoud van de sociale inclusieagenda's een concreet voorstel voor uitvoering van de plannen (ook in relatie tot laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden) 5. Een door het college vastgesteld plan over uitvoering van de plannen en het creëren van laagdrempelige ontmoetingsvoorzieningen in het Land van Cuijk (bij voorkeur in iedere kern) 6. Een dekkend aanbod (naar behoefte) van laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden in de kernen.
☐	Planning	2022: Opzet en uitwerking sociale inclusieagenda 2023: 2 sociale inclusieagenda's (opeenvolgend) 2023: Voorstel voor laagdrempelige ontmoetingsfuncties in de kernen in het Land van Cuijk Na 2023: Start/uitrol nieuwe laagdrempelige ontmoetingsfuncties.
☐	Budget	2022 en 2023: PM
☐	Risico	Wanneer de sociale inclusieagenda niet wordt uitgevoerd is er onvoldoende zicht op concrete plannen om de transformatie vorm te geven en ontmoetingsmogelijkheden te creëren in het Land van Cuijk. In dat geval worden de betreffende doelstellingen t.a.v. de transformatie en de ontmoetingsfuncties uit de ontwikkelagenda niet behaald. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende middelen, onvoldoende personele capaciteit en inzet vanuit inwoners en professionele partners.

1	**Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk**	**Inwoners voelen zich thuis in de omgeving waarin zij wonen. Ze hebben een plek in de buurt waar zij zichzelf kunnen zijn en hebben sociale contacten en een sociaal netwerk waar zij een beroep op kunnen doen als dat nodig is.**
1.3	Anti-stigma campagne (Nieuw)	Een aanpak met diverse manieren om mensen met een psychische kwetsbaarheid te accepteren in de wijk
☐	Doel	Het tegengaan van onbegrip en eventueel uitsluiting van inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
☐	Resultaat	1. Inwoners zijn bewust van het stigma t.a.v. inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2. Inwoners met een psychische kwetsbaarheid hebben geen stigma meer
☐	opdracht	Organiseer een antistigma campagne in de 5 gemeenten Land van Cuijk. Volg hierbij de kaders voor de campagne in Brabant Noordoost-oost.
☐	Producten	Een uitgerolde anti-stigmacampagne BNO-o in het Land van Cuijk (één of meerdere uitingen).
☐	Planning	2022: Voorstel uitrol anti-stigmacampagne Land van Cuijk (op basis van regionaal format) 2022 of 2023: Uitrol campagne in het Land van Cuijk (afhankelijk van regionale planning)
☐	Budget	2022 en 2023: PM
☐	Risico	Wanneer de anti-stigmacampagne niet wordt uitgevoerd hebben we niet of onvoldoende bijgedragen aan het tegengaan van uitsluiting van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. De vraag is wel in hoeverre een anti-stigmacampagne hier op zichzelf voldoende aan kan bijdragen; hiervoor is het ook nodig op de andere onderdelen in te zetten. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende (communicatie)middelen, uitblijven van een regionale opzet en planning, onvoldoende personele capaciteit en samenwerking met partners.

1	**Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk**	**Inwoners voelen zich thuis in de omgeving waarin zij wonen. Ze hebben een plek in de buurt waar zij zichzelf kunnen zijn en hebben sociale contacten en een sociaal netwerk waar zij een beroep op kunnen doen als dat nodig is.**
1.4	Psycho-educatie voor naasten (Bestaand/nieuw)	Ondersteuning en (lotgenoten)contact op het gebied van psychische kwetsbaarheid gericht op hun naasten, onder het motto 'help de helper'.
☐	Beoogd effect	Ondersteuning voor naasten bij de hulp aan en het omgaan met psychisch kwetsbare personen.
☐	Resultaat	Een passend aanbod van psycho-educatie voor naasten in de 5 gemeenten in het Land van Cuijk.
☐	Opdracht	Inventariseer het aanbod en de behoefte aan psycho-educatie voor naasten (mantelzorgers, familie, vrienden, buren). Ontwikkel op basis van de vraag in samenwerking een aanbod voor psycho-educatie voor naasten in het Land van Cuijk. Haal zo nodig input uit de wijkscans en sociale inclusieagenda's. Gebruik hierbij de aanwezige kennis en expertise van de cliëntorganisaties, de GGZ-partners en zorgaanbieders. Doe een voorstel voor de inkoop en/of subsidie van een passend aanbod, lokaal of regionaal.
☐	Producten	1. Overzicht behoefte aan psycho-educatie vanuit naasten 2. Door de colleges vastgesteld voorstel voor aanbod van psycho-educatie aan naasten, op basis van het overzicht onder 1 3. Inkoop en/of subsidie van aanbod psycho-educatie aan naasten
☐	Planning	2021: Behoeftenoverzicht psycho-educatie voor naasten 2021: Voorstel aanbod psycho-educatie aan naasten 2022: Start uitvoering aanbod psycho-educatie aan naasten
☐	Budget	2022 en 2023: PM
☐	Risico	Wanneer geen psycho-educatie wordt uitgevoerd is er onvoldoende ondersteuning aan naasten om met hun naasten met een psychische kwetsbaarheid om te kunnen gaan en mantelzorgtaken vol te kunnen houden. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende middelen, onvoldoende passend beschikbaar aanbod aan psycho-educatie en samenwerking met professionele partners.

2	**Formele hulp en ondersteuning**	**We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat. De vraag van inwoner staat hierin centraal.**
2.1	De weg naar hulp is eenvoudig te vinden (Bestaand)	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid weten waar zij met hulpvragen terecht kunnen. Of worden outreachend benaderd (eropaf).
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid weten waar zij terecht kunnen met hulpvragen.
☐	Resultaat	Het is bekend waar inwoners met een psychische kwetsbaarheid en hun sociaal netwerk hun hulpvragen kunnen stellen.
☐	Opdracht	Dit onderdeel wordt regulier opgepakt binnen de gemeentelijke organisaties. De werkgroep volgt de ontwikkelingen en adviseert waar nodig. We bewaken dat de goede dingen worden voortgezet.
☐	Producten	Het proces wordt gevolgd. Waar nodig wordt het reguliere traject ondersteund. Er zijn vooraf geen concrete producten gepland.
☐	Planning	2021 t/m 2023
☐	Budget	Regulier budget
☐	Risico	Wanneer de weg naar hulp niet eenvoudig is te vinden kunnen inwoners met een psychische kwetsbaarheid mogelijk te laat geholpen worden. Hierdoor kunnen de problemen verergeren en wordt het risico op escalatie vergroot. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende aansluiting met het reguliere proces, onvoldoende middelen en personele capaciteit.

2	**Formele hulp en ondersteuning**	**We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat.**
2.2	1 plan, 1 contactpersoon (Bestaand/nieuw)	Hulpvragen worden integraal verhelderd, waarbij wordt gewerkt met één (integraal) plan en één contactpersoon
☐	Beoogd effect	Hulpvragen van inwoners met een psychische kwetsbaarheid met meervoudige problemen (18+) worden integraal verhelderd.
☐	Resultaat	Eén plan per huishouden, één contactpersoon bij meervoudige problematiek.
☐	Opdracht	Maak een format voor een integraal plan sociaal domein t.a.v. het verhelderen van hulpvragen waar meervoudige problematiek aan de orde is. Zorg daarbij dat het plan voldoet aan de wettelijke eisen van de domeinen jeugd, werk & inkomen en zorg en aansluit bij de uitgangspunten van het wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams). Werk uit hoe in de werkwijze het uitgangspunt één contactpersoon geborgd wordt. Zorg dat de contactpersonen naar het regionaal vangnet kunnen schakelen en over voldoende GGZ-expertise beschikken.
☐	Producten	1. Format voor één plan sociaal domein ten aanzien van meervoudige problematiek 2. Werkafspraken en procesafspraken over één plan één contactpersoon 3. Werkinstructie voor consulenten 4. Training en deskundigheidsbevordering (indien nodig) 5. Evaluatie en bijstelling waar nodig
☐	Planning	2021: Vastgesteld format plan sociaal domein 2022: Professionals sociaal domein werken met het format
☐	Budget	Regulier budget

☐	Risico	Wanneer we geen uitvoering geven aan 1 plan 1 contactpersoon geven we onvoldoende uitvoering aan integrale vraagverheldering in het sociaal domein in het Land van Cuijk. In dat geval worden de betreffende doelstellingen t.a.v. integraal werken uit de ontwikkelagenda onvoldoende behaald. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende afstemming van interne processen, onvoldoende samenwerking tussen afdelingen en met partners en onvoldoende personele capaciteit.

2	**Formele hulp en ondersteuning**	**We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat.**
2.3	Processen stroomlijnen (Bestaand/nieuw)	De processen in het sociaal domein gericht op psychisch kwetsbaren worden onder de loep genomen en daar waar nodig aangepast/geüpdate. Het gaat erom dat de processen goed op elkaar aansluiten, zodat er geen inwoners tussen wal en schip vallen.
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid worden adequaat geholpen en vallen niet tussen wal en schip.
☐	Resultaat	Processen sluiten op elkaar aan en zijn ingericht volgens wettelijke richtlijnen en gemeentelijke doelstellingen.
☐	Opdracht	Ga na of de processen in het sociaal domein voldoen aan de wettelijke richtlijnen en gemeentelijke doelstellingen (waaronder de ontwikkelagenda) en waar de knelpunten zitten. Bekijk daarbij ook of de processen aansluiten met aanverwante processen. Pas de processen indien nodig/wenselijk aan op basis van een verbetervoorstel. Bekijk in ieder geval de processen rondom: - Huisuitzettingen - Hygiënische woonoverlast - Onverzekerdenzorg - Briefadres - Nazorg ex-gedetineerden - Vroegsignalering schulden - Overgang 18-/18+ Indien processen al elders in de organisatie worden opgepakt, geef dan indien nodig (uitsluitend) advies vanuit de doelstellingen van de ontwikkelagenda.
☐	Producten	1. Check van bovengenoemde processen 2. Advies/verbetersuggesties t.b.v. processen 3. Naar gelang processen aangepast dienen te worden een overzicht van aangepaste processen
☐	Planning	2021: Check van processen
☐	Budget	Geen
☐	Risico	Wanneer we geen uitvoering geven aan het stroomlijnen van processen bestaat het risico dat inwoners niet voldoende adequaat ondersteund worden en tussen wal en schip kunnen vallen. Daarnaast is er een risico op escalatie van problemen. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende afstemming van interne processen, onvoldoende samenwerking tussen afdelingen en onvoldoende personele capaciteit.

2	**Formele hulp en ondersteuning**	**We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat.**
2.4	Integraal werken/toegang (Bestaand)	Bij integraal werken/integrale toegang gaat het om de samenhang in de aanpak tussen de verschillende domeinen. We werken daarbij aan een integrale aanpak vanuit het perspectief van de klant/burger. Een aanpak die aandacht heeft voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar de klant mee worstelt. Daarnaast werken we aan een integrale aanpak vanuit organisatorisch perspectief: professionals werken met elkaar samen en stemmen verantwoordelijkheden, processen, werkwijze en expertise op elkaar af om met de klant tot een gezamenlijk plan te komen.
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid worden integraal geholpen en hoeven niet meerdere keren hun hulpvraag te stellen.
☐	Resultaat	De toegang werkt domein-overstijgend zodat Inwoners met hulpvragen op meerdere levensgebieden effectief en efficiënt worden geholpen.

☐	Opdracht	Dit onderdeel wordt regulier opgepakt binnen de gemeentelijke organisaties. Vanuit het project worden de ontwikkelingen gevolgd en wordt geadviseerd waar nodig. We bewaken dat de goede dingen worden voortgezet en de best beschikbare methode wordt gekozen.
☐	Producten	Waar nodig wordt het reguliere traject ondersteund. Er zijn vooraf geen concrete producten gepland.
☐	Planning	2021 t/m 2023
☐	Budget	Regulier budget
☐	Risico	Wanneer we niet toewerken naar een integrale toegang kunnen problemen onvoldoende integraal worden bekeken en ondersteund. Het risico bestaat dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid hun hulpvraag meerdere keren moeten stellen en/of niet de juiste ondersteuning ingezet kan worden omdat onvoldoende integraal is gekeken naar de hulpvraag. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende aansluiting met het reguliere proces, de inrichtingskeuzes voor de nieuwe organisatie LvC (herindeling), onvoldoende middelen en personele capaciteit.

2	**Formele hulp en ondersteuning**	**We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat.**
2.5	Volgen van trajecten (Nieuw)	We stellen heldere doelen en gaan klanten beter volgen, om zo goed de vinger aan de pols te kunnen houden hoe het gaat. Mensen met een psychische kwetsbaarheid kennen soms een grillig verloop in ondersteuningsbehoeften. Door klanten meer te volgen kunnen we waar nodig opvang, hulp en ondersteuning adequater op- en afschalen.
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid ontvangen de opvang, ondersteuning en hulp die zij nodig hebben. De gemeenten hebben structureel in beeld welke opvang, ondersteuning en hulp inwoners met een psychische kwetsbaarheid nodig hebben.
☐	Resultaat	1. Opvang, hulp en ondersteuning wordt tijdig op- en afgeschaald 2. We hebben inwoners met een psychische kwetsbaarheid goed in beeld
☐	Opdracht	Dit onderdeel wordt regulier opgepakt binnen de gemeentelijke organisaties. Vanuit het project worden de ontwikkelingen gevolgd en wordt geadviseerd waar nodig. We bewaken dat de goede dingen worden voortgezet en de best beschikbare methode wordt gekozen.
☐	Producten	extra fte Wmo-consulent CGM vanaf 2e helft 2021 extra fte Wmo-consulent Boxmeer/Sint Anthonis vanaf 2e helft 2021 Verbetervoorstel tbv monitorgegevens
☐	Planning	2021 t/m 2023
☐	Budget	2021: € 220.000,- 2022 en 2023: regulier budget
☐	Risico	Wanneer we geen duidelijke doelen stellen aan de voorkant en trajecten onvoldoende volgen, zijn we minder goed in staat om inwoners tijdig de juiste opvang, hulp en ondersteuning te bieden. De belangrijkste risicofactor is onvoldoende middelen en de inrichtingskeuzes voor de nieuwe organisatie LvC (herindeling).

2	**Formele hulp en ondersteuning**	**We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat.**
2.6	Procesregisseur Sociaal Domein (Nieuw)	We maken onderscheid tussen casusregie (naast de klant/het huishouden staan, doen wat nodig is, regie op de casus) en procesregie (coördinatie, regie over het proces, doorzettingsmacht). Door een nieuwe functie te creëren: de procesregisseur Sociaal Domein, zetten we meer in op de regie op het proces. De functie zorgregisseur wordt ingezet in de vijf gemeenten in het Land van Cuijk daar waar casussen vastlopen op het proces en waar meer regie dan wel doorzettingsvermogen tussen domeinen nodig is. In het eerste jaar zal de procesregisseur tevens kwartiermaker procesregie zijn.
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid ontvangen tijdig de juiste zorg en ondersteuning op de juiste plaats.

☐	Resultaat	Op complexe casussen, waar meerdere professionals vanuit meerdere domeinen betrokken zijn, wordt naast casusregie ook procesregie gevoerd.
☐	Opdracht	Er wordt een procesregisseur aangesteld die in 2021 als kwartiermaker voor de functie fungeert in het Land van Cuijk. Deze procesregisseur geeft advies over het invoeren en uitvoeren van procesregie en casusregie in de gemeenten en het regelen van het bijbehorende mandaat. Daarnaast geeft de persoon uitvoering aan procesregie in de organisaties bij acute problematiek en vastgelopen situaties 18+.
☐	Producten	Procesregisseur Sociaal Domein Voorstel voor uitvoering proces- en casusregie
☐	Planning	2021: Aanstelling procesregisseur Boxmeer/Sint Anthonis en procesregisseur CGM voor 2e helft 2021, en voorstel invoering proces- en casusregie en mandaat 2022: Integrering functie procesregisseur in nieuwe organisatie LvC[2]
☐	Budget	2021: € 140.000,- 2022 en 2023: regulier budget
☐	Risico	Wanneer er geen procesregisseur wordt aangesteld, dienen complexe casussen die acuut zijn of waarvan het proces stokt, opgepakt te worden door andere medewerkers. Dit gebeurt nu ook, maar we zien dat dit veel werkdruk geeft en niet altijd tot een oplossing leidt. Hierdoor ontstaat risico op verdere escalatie van problemen. De doorzettingsmacht van de procesregisseur is hierin een belangrijke. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende middelen en onvoldoende commitment van professionals/partners voor het mandaat van de procesregisseur.

Ontwikkelen → Weten → Begrijpen → Willen → Doen → Blijven doen → Project succesvol afgerond

3	**Wonen gaat voor opvang**	**Inwoners met een psychische kwetsbaarheid wonen thuis en ontvangen daar de benodigde hulp en ondersteuning. Pas als dit (tijdelijk) niet meer mogelijk is wordt een vorm van opvang uit het regionaal vangnet ingezet.**
3.1	Woonzorgvisie (Nieuw)	We maken samen met partners een woonzorgvisie. Dit houdt in dat we in gezamenlijkheid komen tot: - Een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de behoeften aan wonen, opvang, ondersteuning en zorg voor psychisch kwetsbaren - Een visie met heldere ambities/doelen - Concrete afspraken over de invulling van de woon- en zorgbehoefte en de gestelde ambities/doelen In de analyse wordt aandacht besteed aan concrete aantallen en behoefte aan doorstroom- en uitstroommogelijkheden voor psychisch kwetsbare inwoners die beschermd wonen of in de maatschappelijke opvang verblijven. Buiten de scope van deze werkagenda wordt ook gewerkt aan een analyse van andere doelgroepen, waaronder ouderen.
☐	Beoogd effect	Gemeenten en partners in het Land van Cuijk hebben zicht op behoeften aan wonen en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en geven hier gezamenlijk invulling aan.
☐	Resultaat	Er wordt beter ingespeeld op de woon-zorgbehoefte van inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
☐	Opdracht	Maak samen met relevante partners (woningcorporaties, zorgaanbieders, maatschappelijke opvang) een kwantitatieve en kwalitatieve analyse met betrekking tot behoefte aan wonen, opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid, met een visie op de analyse. Weeg af of deze intern en/of extern wordt uitgevoerd. Formuleer op basis van deze analyse heldere ambities/doelen. Maak vervolgens op basis van de analyse en de gestelde ambities/doelen concrete afspraken met partners over de invulling van de woon- en zorgbehoefte.
☐	Producten	Samen met partners komen tot: - Kwantitatieve en kwalitatieve woonzorganalyse - Een visie waarin de uitkomsten van de analyse zijn vertaald naar lokale ambities/doelen - Concrete afspraken over invulling van de gestelde ambities/doelen en de woon- en zorgbehoefte voor psychisch kwetsbaren
☐	Planning	2021: Woonzorganalyse 2022: Visie met ambities/doelen + concrete afspraken met partners over invulling van de visie en de woon-zorgbehoefte

[2] In de detailstructuur van de nieuwe organisatie Land van Cuijk wordt uitgegaan van de benaming 'zorgregisseur'.

☐	Budget	2021: € 30.000,-
☐	Risico	Wanneer we geen woonzorgvisie opstellen en uitvoeren, hebben we onvoldoende zicht op het verhelpen van de knelpunten rondom in-, door- en uitstroom vanuit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Daarnaast kunnen we onvoldoende behoeftegericht sturen op het aanbod aan opvang en beschermd- en begeleid wonen. We kunnen daarmee geen passend aanbod realiseren met het risico op wachtlijsten en escalatie van problemen als gevolg. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende middelen, onvoldoende personele capaciteit en onvoldoende commitment van partners.

3	**Wonen gaat voor opvang**	**Inwoners met een psychische kwetsbaarheid wonen thuis en ontvangen daar de benodigde hulp en ondersteuning. Pas als dit (tijdelijk) niet meer mogelijk is wordt een vorm van opvang uit het regionale vangnet ingezet.**
3.2	Woonzorg-initiatieven (Nieuw)	Waar uit de woonzorgvisie naar voren komt dat er concrete behoefte is aan woon-/opvanginitiatieven, wordt geëxperimenteerd met (vernieuwende)woon- en opvangconcepten. De gemeente is bij voorkeur regievoerder en facilitator, maar voert de woonzorg-concepten niet zelf uit.
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid hebben een passende plek waar zij zich thuis kunnen voelen en kunnen werken aan hun herstel.
☐	Resultaat	Er is voldoende passend aanbod aan (vernieuwde) woonzorg-initiatieven voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
☐	Opdracht	Bepaal op basis van de woonzorganalyse welke ambities/doelen er zijn op het gebied van woon- en zorginitiatieven voor psychisch kwetsbaren in het Land van Cuijk. Onderzoek welke partners deze ambities/doelen kunnen initiëren en uitvoeren. Maak hierover concrete afspraken, leg deze vast in de woonzorgvisie en voer ze uit. Betrek hierbij ook de partners in het sociaal domein (waaronder Verdihuis, GGZ en Sociom).
☐	Producten	Woonzorgvisie Inventarisatie benodigde woonzorginitiatieven (incl. randvoorwaarden) Afspraken over ambities/doelen tbv woonzorgvisie Uitvoering initiatieven
☐	Planning	2021/22: Inventarisatie woon-/opvanginitiatieven 2023: Afspraken met partners over realisatie woon-/opvangmogelijkheden.
☐	Budget	2022 en 2023: PM
☐	Risico	Wanneer geen woon-/opvanginitiatieven worden gerealiseerd, blijven er naar verwachting knelpunten bestaan rondom in-, door- en uitstroom vanuit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen. We hebben dan onvoldoende passend aanbod beschikbaar dat aansluit op de behoeften van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende middelen, onvoldoende personele capaciteit en onvoldoende commitment van partners.

3	**Wonen gaat voor opvang**	**Inwoners met een psychische kwetsbaarheid wonen thuis en ontvangen daar de benodigde hulp en ondersteuning. Pas als dit (tijdelijk) niet meer mogelijk is wordt een vorm van opvang uit het regionale vangnet ingezet.**
3.3	Werkafspraken (Bestaand)	We maken daar waar nodig afspraken met woningcorporaties en andere partners over de knelpunten rondom de in- en uitstroommogelijkheden voor beschermd en begeleid wonen en maatschappelijke opvang en de benodigde kwantitatieve capaciteit aan (sociale)huurwoningen. De afspraken met woningcorporaties zullen worden gemaakt op basis van vrijkomend aanbod (woningen die beschikbaar komen in het woningaanbod) na een vraag (behoefte).
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid hebben een passende plek waar zij zich thuis kunnen voelen en kunnen werken aan hun herstel.
☐	Resultaat	Er is voldoende passend aanbod aan (vernieuwende) woon- en opvanginitiatieven en (sociale) huurwoningen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
☐	Opdracht	Bepaal op basis van de woonzorgvisie in hoeverre er werkafspraken nodig zijn met andere partners over de knelpunten rondom in- en uitstroommogelijkheden voor beschermd en begeleid wonen en maatschappelijke opvang. En maak deze afspraken met partners. De afspraken kunnen lokaal van aard zijn, maar ook regionaal van aard zijn. Bijvoorbeeld als het gaat om het regionaal vangnet.

☐	Producten	Voorstel maken voor afspraken met partners Afhankelijk van de behoefte: prestatieafspraken met woningcorporaties
☐	Planning	2022: Voorstel voor afspraken met partners 2022: (Prestatie)afspraken voor de benodigde capaciteit met Mooiland, stichting Wonen Vierlingsbeek en/of andere partners.
☐	Budget	Geen
☐	Risico	Wanneer er geen werkafspraken worden gemaakt en wanneer deze wel nodig blijken te zijn, blijven de knelpunten rondom in-, door- en uitstroom vanuit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen bestaan. We hebben dan onvoldoende passend aanbod beschikbaar dat aansluit op de behoeften van inwoners met een psychische kwetsbaarheid, met mogelijk wachtlijsten tot gevolg en inwoners die duurdere zorg ontvangen dan zij nodig hebben. We voldoen dan niet aan de landelijke opdracht om het regionale vangnet af te schalen. De belangrijkste risicofactor is onvoldoende commitment van partners.

Ontwikkelen → Weten → Begrijpen → Willen → Doen → Blijven doen → project succesvol afgerond

4	**Een veilige leefomgeving voor iedereen**	**Inwoners voelen zich veilig in de wijk. Als het niet goed gaat met iemand zelf of een buurtbewoner, weten ze de weg naar hulp eenvoudig te vinden, ook in de avonduren.**
4.1	AVE-model (Bestaand/nieuw)	De gemeenten in het Land van Cuijk werken volgens het escalatiemodel AVE. Dit model is een procesgerichte werkwijze gericht op het voorkomen en verminderen van escalatie bij zorg- en/of veiligheidscasussen. Dit AVE-model dient in alle gemeentelijke organisaties verder doorontwikkeld te worden en verder verspreid in de organisatie en onder ketenpartners. De periode voor de herindeling gebruiken gemeenten om hun AVE-model te updaten en waar nog nodig te implementeren. Vanaf de herindeling wordt op eenduidige wijze in de nieuwe organisatie gewerkt aan een brede verspreiding van het AVE-model, zowel intern als extern. Casus- en procesregie vormen een onderdeel van het model.
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid ontvangen tijdig de juiste zorg en ondersteuning op de juiste plaats.
☐	Resultaat	Het AVE-model is bekend onder professionals in het sociaal domein en wordt breed gevolgd.
☐	Opdracht	Update het AVE-model voor de 5 gemeenten in het Land van Cuijk in 2021 en harmoniseer dit model tot één werkwijze voor de nieuwe gemeente Land van Cuijk per 2022. Zorg daarnaast dat het AVE-model breed bekend is in de gemeentelijke organisaties en onder ketenpartners en dat dit breed wordt gehanteerd.
☐	Producten	Update AVE-model per gemeente Geharmoniseerd AVE-model Leersessies over AVE-model
☐	Planning	2021: Update AVE-model per gemeente 2022: Harmonisatie AVE-model 2023: Leersessies AVE-model
☐	Budget	2022 en 2023: PM
☐	Risico	Het AVE-model wordt in meer of mindere mate al gehanteerd in de verschillende gemeenten. Wanneer er geen actueel model wordt gehanteerd ontstaat onduidelijkheid over wat te doen bij escalatie en over rollen, taken en verantwoordelijkheden. Met risico op escalatie als gevolg. De belangrijkste risicofactoren zijn onvoldoende middelen en onvoldoende commitment van professionals en collega's over gebruik van het model.

4	**Een veilige leefomgeving voor iedereen**	**Inwoners voelen zich veilig in de wijk. Als het niet goed gaat met iemand zelf of een buurtbewoner, weten ze de weg naar hulp eenvoudig te vinden, ook in de avonduren.**
4.2	Oplossen knelpunten (Bestaand)	Daar waar zich knelpunten opdoen ten aanzien van inwoners met een psychische kwetsbaarheid, proberen we deze knelpunten op te lossen. We werken hierin samen met veiligheid en onze

		ketenpartners.
☐	Beoogd effect	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid ontvangen tijdig de juiste opvang, zorg en ondersteuning op de juiste plaats.
☐	Resultaat	Knelpunten worden adequaat opgelost.
☐	Opdracht	Zorg dat knelpunten goed gesignaleerd, gedocumenteerd en opgevolgd worden. Gebruik hiervoor een gedegen proces, waardoor knelpunten structureel opgepakt/opgelost worden.
☐	Producten	Producten zijn vooraf nog niet aan te geven, maar afhankelijk van de ervaren knelpunten.
☐	Planning	2021 t/m 2023: Oplossen knelpunten
☐	Budget	Geen
☐	Risico	Indien knelpunten niet worden aangepakt is er een groot risico op escalatie van problemen en overlast. De belangrijkste risicofactor is commitment van collega's en partners over het aanpakken en oplossen van knelpunten.

Ontwikkelen › Weten › Begrijpen › Willen › Doen › Blijven doen › Project succesvol afgerond

5	**Regionaal vangnet**	**Wanneer een inwoner (tijdelijk) niet zelfstandig kan wonen, kan een beroep worden gedaan op het regionaal vangnet. De voorzieningen in dit vangnet helpen de inwoner om tot rust te komen en te herstellen richting zelfstandig wonen. Is dit niet meer mogelijk dan stroomt de inwoner uit naar de Wlz.**
5.1	Afspraken met regio BNO-o (Bestaand/nieuw)	We maken afspraken met de regio BNO-o over afstemming met het LvC t.a.v. regionaal vangnet, regionale toegang, regionaal meldpunt niet-acute zorg, etc.
☐	Beoogd effect	Lokale en regionale vraagverheldering en ondersteuning sluiten op elkaar aan.
☐	Resultaat	Er zijn heldere afspraken over de afstemming tussen de regionale voorzieningen en toegang en de voorzieningen en toegang in het Land van Cuijk.
☐	Opdracht	Volg de regionale ontwikkelingen rondom de regionale ontwikkelagenda voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en geef input over het Land van Cuijk waar nodig. Houd de toegang in het Land van Cuijk op de hoogte van de ontwikkelingen en betrek de toegang waar nodig. Maak met de regio BNO-o heldere afspraken over afstemming tussen de regionale voorzieningen en –toegang en de voorzieningen en toegang in het Land van Cuijk.
☐	Producten	Werkafspraken t.a.v. regionale toegang Werkafspraken t.a.v. regionaal vangnet Werkafspraken t.a.v. regionaal meldpunt niet-acute zorg Werkafspraken t.a.v. ervaren knelpunten
☐	Planning	2021: werkafspraken regionale toegang 2021: werkafspraken regionaal vangnet 2021: werkafspraken meldpunt niet-acute zorg 2021 t/m 2023: werkafspraken t.a.v. ervaren knelpunten
☐	Budget	Geen
☐	Risico	Indien er geen werkafspraken worden gemaakt met de regio BNO-o over voornoemde onderdelen zullen taken en verantwoordelijkheden van professionals mogelijk niet voldoende helder zijn en op elkaar afgestemd. Daardoor is er een risico dat inwoners niet tijdig de juiste opvang, ondersteuning en/of zorg ontvangen. De belangrijkste risicofactor is commitment van collega's en partners over het aanpakken en oplossen van knelpunten.

Begroting
Werkagenda Land van Cuijk

Budgetten voor uitvoering werkagenda LvC

Onderdelen	2021	2022/2023
Projectkosten en communicatie	**€ 10.000**	**N.t.b.**
Thema 1: Fijne leefomgeving	**€ 20.000**	**N.t.b.**
Wijkscan	*€ 20.000*	
Thema 2: Formele hulp en ondersteuning	**€ 415.000**	**N.t.b.**
Programmacoördinatie	*€ 55.000*	
Procesregisseur	*€ 140.000*	
2 FTE uitvoering Sociaal Domein	*€ 220.000*	
Thema 3: Wonen gaat voor opvang	**€ 30.000**	**N.t.b.**
Woonzorgvisie	*€ 30.000*	
Thema 4: Veilige woonomgeving		**N.t.b.**
Thema 5: Een regionaal vangnet		
Totaal	**€. 475.000**	**N.t.b.**

De uitgaven voor 2021 zijn in totaal € 475.000,-. Deze uitgaven kunnen worden gedekt uit de ontvangen middelen vanuit de reserve beschermd wonen (2019), de middelen aanpak daklozen en de reserve beschermd wonen 2021.

De kosten van de activiteiten worden verdeeld naar rato van het aantal inwoners, met uitzondering van de uitbreiding van 2 FTE voor de uitvoering sociaal domein en de procesregisseur. Deze inzet wordt verrekend conform de gebruikelijke personeelskosten voor de ambtelijke organisaties. 1 FTE voor CGM en 1 FTE voor Boxmeer en Sint Anthonis.

Voor 2022 en 2023 is het op dit moment nog niet mogelijk een begroting te maken. Daarvoor waren er op het moment van schrijven nog teveel onzekerheden met betrekking tot het financiële kader [3] en de inbedding van de (extra) formatie in de reguliere capaciteit van de nieuwe organisatie. Daarnaast worden in 2021 de activiteiten voor 2022 en 2023 nog verder uitgewerkt. Het financiële kader zoals hieronder benoemd zal daarbij leidend zijn. Indien het financiële kader niet toereikend blijkt te zijn, zal worden bekeken waar ambities kunnen worden bijgesteld.

Vanwege de herindeling in 2022 zal de begroting voor 2022 en 2023 worden voorgelegd aan de nieuwe gemeente Land van Cuijk en de gemeente Grave. Daarbij zal het volgende financiële kader het uitgangspunt zijn:

- Restant reserve beschermd wonen 2019
- Middelen ambulantisering ggz 2022 en 2023 [4]
- Nog te ontvangen reserve beschermd wonen in 2021, 2022 en 2023
- Lokale middelen decentralisatie beschermd wonen (gedeeltelijk, indien nodig)

[3] 1. De te ontvangen middelen na de decentralisatie beschermd wonen zijn momenteel nog niet bekend.
2. Gemeenten ontvangen in 2021, 2022 en 2023 nog een deel van de regionale reserve beschermd wonen. Voor het bestemmen van deze middelen is nog bestuurlijke besluitvorming nodig. 3. De herindeling Land van Cuijk brengt voor de herindelende gemeenten extra onzekerheden mee ivm de herverdeling van middelen als gevolg van de herindeling.

[4] Tot en met 2021 worden de ambulantiseringsmiddelen GGZ voor andere doelen ingezet. Vanaf 2022 maken de middelen onderdeel uit van het financieel kader. Bij de definitieve begroting 2022/2023 volgt besluitvorming over de inzet van de middelen.

Bijlage 1
Analyse Land van Cuijk

Indicatoren voor psychische kwetsbaarheid in de wijk

Drie onderdelen van een goede analyse:

Wetenschappelijk onderzoek | Risicofactoren | Feiten en cijfers

Einddatum (alle onderdelen): 0-meting gereed

Literatuur onderzoek → Risicofactoren bepalen → Risicofactoren per gemeente → Feiten en cijfers → Gegevens analyseren → Conclusies trekken → Analyse afgerond

Literatuurstudie

Geschat wordt dat ongeveer 40% van de bevolking in zijn of haar leven te maken krijgt met psychische of psychiatrische problemen. Extra aandacht is vooral nodig voor de groep die een ernstige psychische aandoening (EPA) combineert met ernstige maatschappelijke beperkingen. Die groep omvat 1,7% van de Nederlandse bevolking (Delespaul, 2013). Op basis van dit percentage zijn er in onze regio Land van Cuijk ongeveer 1520 inwoners die onder de EPA doelgroep vallen.

Psychische stoornissen komen veel voor: elk jaar voldoet 17,5% van de Nederlanders aan de criteria ervoor. Als we alleen naar de cijfers kijken dan krijgt bijna de helft (43,5%) van de Nederlanders ooit in het leven een psychische stoornis. Van deze groep gaat het bij meer mensen om veel minder ernstige problemen (bijvoorbeeld depressie). Een ernstige psychische stoornis (EPA) gaat dus zeker niet iedereen overkomen (bijvoorbeeld psychose).

Er zijn niet zozeer oorzaken voor het krijgen van een psychische stoornis. Wel kunnen er heel veel factoren mee spelen opdat ze het risico op het krijgen van een stoornis vergroten. Ook de vaardigheden, of houding, die iemand ontwikkeld heeft om met tegenslagen, heftige emoties en psychische problemen om te gaan, spelen een belangrijke rol. Die houding kan zowel positief als negatief zijn, en dus beschermend werken of juist de kwetsbaarheid vergroten.

Genetische factoren, omgevingsfactoren (biologisch of sociaal) kunnen een rol spelen. De meeste risicofactoren die een rol kunnen spelen bij het ontwikkelen van een stoornis zijn maatschappelijke omgevingsfactoren. Op deze factoren is deze analyse gebaseerd.

Waar in de literatuur nog vaak gesproken wordt over een psychische stoornis, spreken wij liever van een psychische kwetsbaarheid.

Risicofactoren (maatschappelijke omgevingsfactoren)

Er zijn veel risicofactoren die op maatschappelijk niveau liggen – vaak dezelfde als voor lichamelijke stoornissen – Er is een duidelijk verband tussen een lagere sociaaleconomische status en een slechtere gezondheid – voor talloze problemen, stoornissen en ziekten, en dus ook voor psychische stoornissen. Dit zijn:

1. Inkomen (lager meer risico)

2. Opleidingsniveau (lager meer risico)
3. Arbeidsstatus (werkloos meer risico dan werkend)
4. Etniciteit (inwoners met een migratie achtergrond meer risico dan inwoners zonder migratieachtergrond)
5. Woonsituatie (alleenstaanden het hoogste risico, volwassenen met kinderen en partner het laagste)
6. Religiositeit (niet religieus meer risico)
7. Stad of dorp (hoger risico in stad)
8. Leeftijd (hoe jonger, hoe meer risico)

Bepaalde mensen en groepen zijn structureel meer blootgesteld aan (combinaties) van risicofactoren en lopen daardoor (veel) meer risico dan anderen.

Risicofactor 1: inkomen (lager meer risico)

We hebben in beeld welk percentage huishoudens in 2019 een laag inkomen had of een inkomen had onder of op een sociaal minimum (CBS). Ook hebben we in beeld hoeveel procent van onze inwoners moeite hebben met rondkomen (GGD-monitor). In verhouding heeft Cuijk de meeste inwoners met een laag inkomen.

	Boxmeer	Cuijk	Grave	Mill en St Hubert	St Anthonis
Huishoudens met een laag inkomen	4,5%	6,4%	4,8%	4,4%	3,8%
Huishoudens op of onder het sociaal minimum	4,19%	5,5%	4,4%	3,8%	3,9%
Huishoudens die met moeite rondkomen	15%	17%	17%	14%	14%

Risicofactor 2: opleidingsniveau (lager meer risico)

We hebben geen actuele cijfers over het opleidingsniveau van de inwoners van het Land van Cuijk.

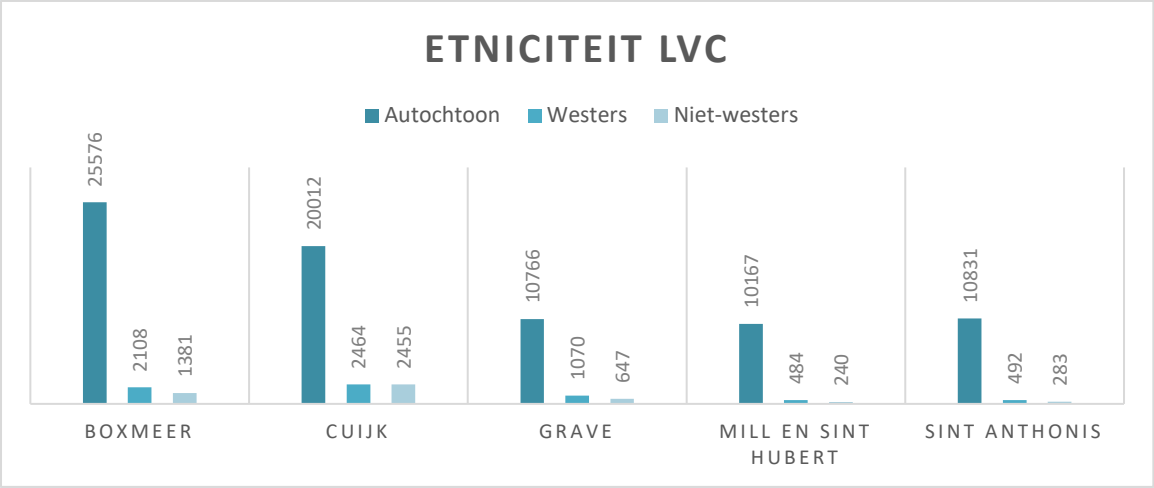
Risicofactor 3: arbeidsstatus (werkloos meer risico dan werkend)

We hebben in beeld wat in 2019 de aantallen voor de sociale uitkeringen waren. De personen die een bijstandsuitkering of een werkeloosheidsuitkering (WW) hebben zijn werkloos. Deze groep maakt nog kans op een vorm van werk. Voor mensen die (langdurig) arbeidsongeschikt (AO) zijn is dit beperkt of niet mogelijk. Ouderen die een uitkering ontvangen op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW) hebben de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en hoeven niet meer te werken. Wat opvalt is dat Cuijk en Sint Anthonis relatief gezien een hoog aantal arbeidsongeschikte inwoners heeft.

	Boxmeer	Cuijk	Grave	Mill en St Hubert	St Anthonis
Bijstand	310	440	160	120	80
AO	1300	1260	560	470	560
WW	350	410	160	130	140
AOW	4800	5780	2450	2120	2240

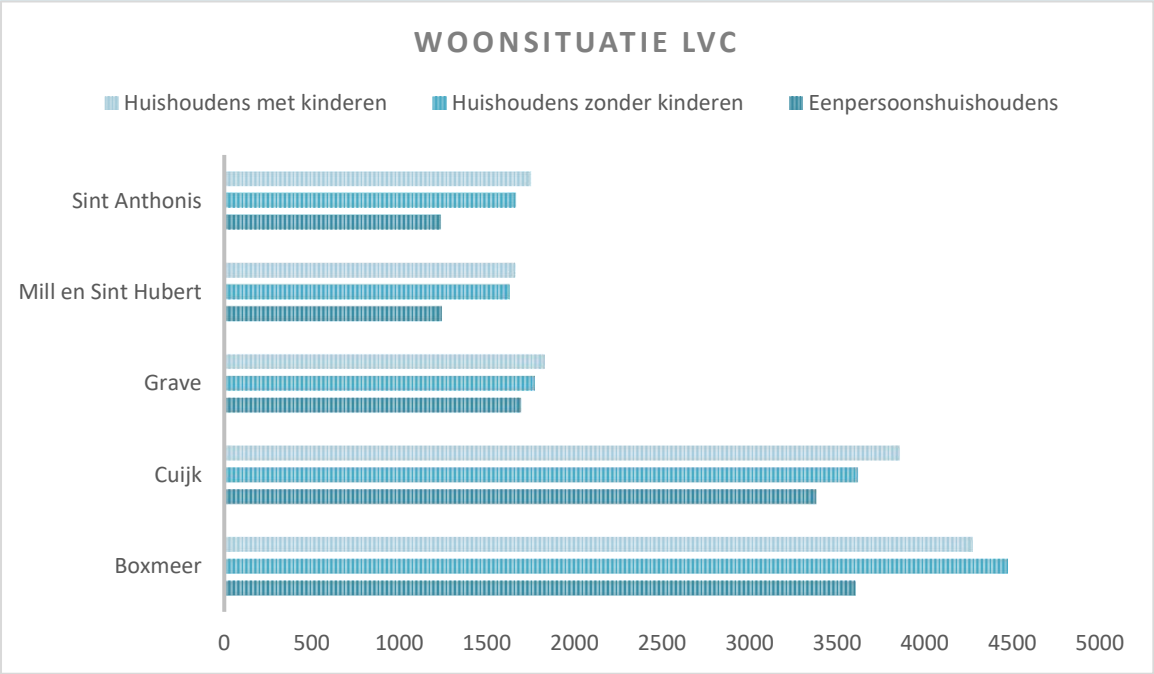
Risicofactor 4: Etniciteit (migratieachtergrond meer risico dan zonder migratieachtergrond)

Inwoners in het Land van Cuijk zijn over het algemeen autochtoon. De meeste allochtonen wonen in Cuijk. Daarna volgen Boxmeer en Grave. In Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis wonen nauwelijks allochtonen.

Risicofactor 5: woonsituatie (alleenstaanden het hoogste risico, volwassenen met partner/kinderen het laagste)

In onderstaand schema wordt de woonsituatie voor huishoudens over 2019 in het Land van Cuijk weergegeven. Grave heeft in verhouding tot het aantal inwoners de meeste eenpersoonshuishoudens.

Risicofactor 6: religiositeit (niet-religieuzen meer risico)

Er zijn geen actuele gegevens voor deze risicofactor beschikbaar.

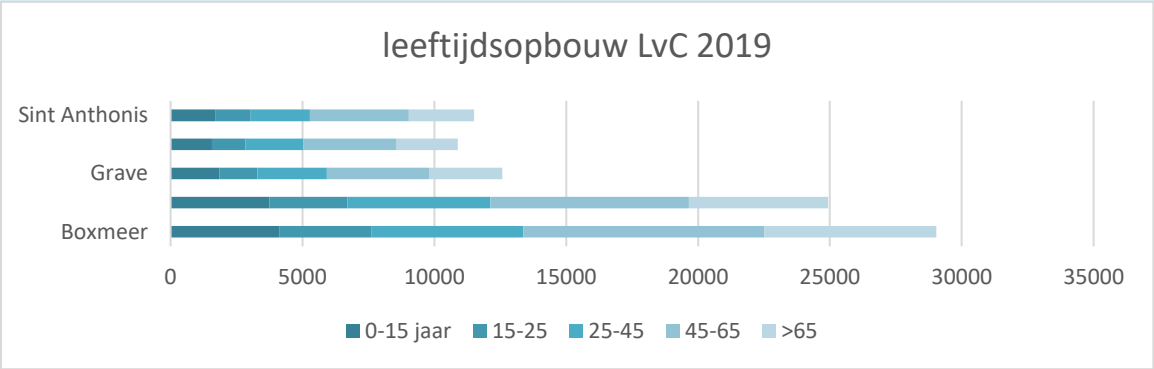
Risicofactor 7: stad of dorp (hoger risico in stad)

Deze risicofactor gaat over de bevolkingsdichtheid en is bepaald door de dichtheid van adressen. De gemeente Cuijk heeft in verhouding de hoogste dichtheid.

	Aantal inwoners per m2	Stedelijkheid
Boxmeer	658/km2	Weinig stedelijk
Cuijk	868/km2	Weinig stedelijk
Grave	638/km2	Weinig stedelijk
Mill en Sint Hubert	316/km2	Niet-stedelijk
Sint Anthonis	269/km2	Niet-stedelijk

Risicofactor 8: Leeftijdsopbouw (hoe jonger, hoe meer risico)

De categorie 0-15 en 15-24 jarigen geeft meer inzicht op wijkniveau.

Analyse op wijkniveau

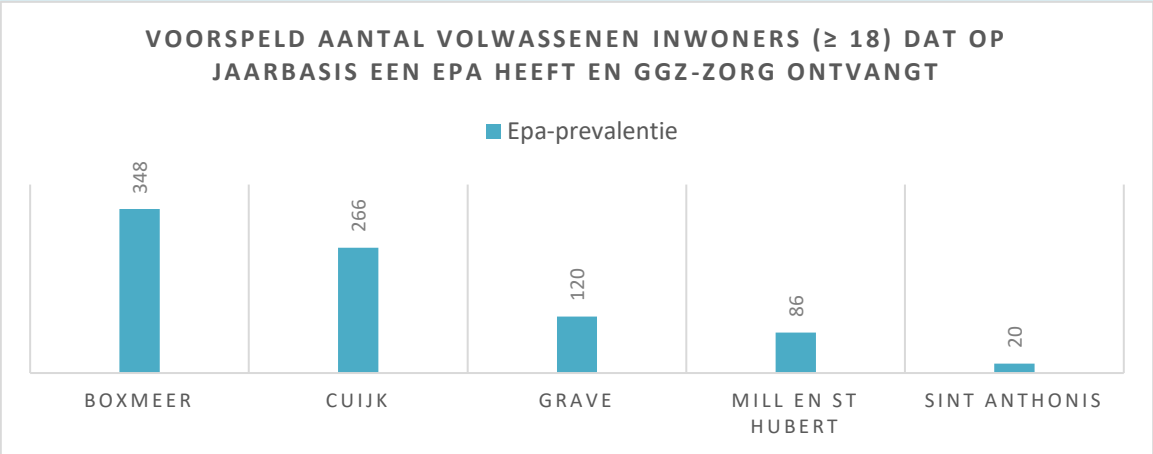
Bovenstaande risicofactoren zijn ook op wijkniveau gemaakt. Op basis van een weging per gemeente worden de volgende wijken als het meest kwetsbaar aangemerkt:

Boxmeer: Bakelgeert Noord, Luneven en Bakelgeert-Zuid,
Cuijk: De Valuwe, Padbroek en de Heeswijkse Kampen
Grave: Estersveld en de Zittert
Mill en Sint Hubert: Centrum en Mill West
Sint Anthonis: Sint Anthonis (kern) en Oploo

In het Land van Cuijk is de Valuwe de meest kwetsbare wijk gevolgd door Bakelgeert Noord.

Prevalentieberekening psychische stoornissen (Trimbos instituut)

Het Trimbos instituut heeft een praktische methodiek ontwikkeld waarmee de zorgprevalentie van mensen met een psychische kwetsbaarheid van 18 jaar en ouder kan worden geschat. Dit kan helpen de benodigde zorg en ondersteuning in te plannen. Aan de hand van de volgende kenmerken wordt de zorgprevalentie in beeld gebracht: dichtheid van adressen, % eenpersoonshuishoudens, inwoners met een WWB-uitkering, inwoners met een AO-uitkering, inwoners ≥ 18.

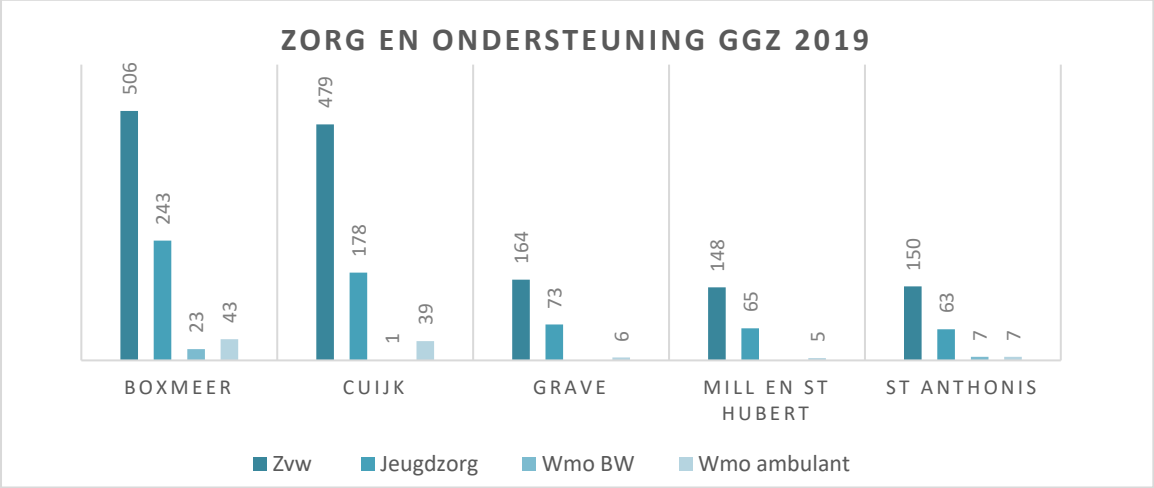

Conclusies

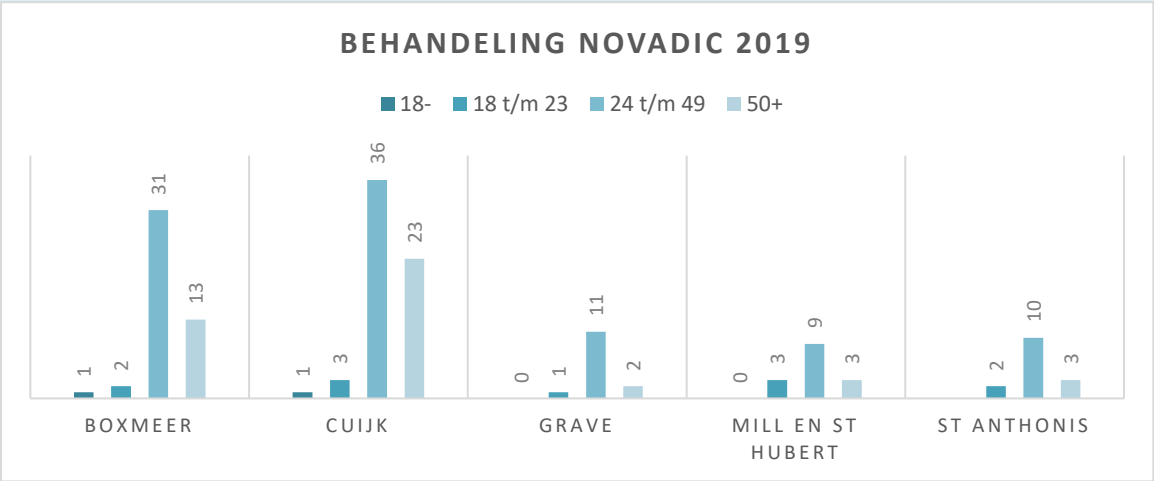
- Hoe hoger de verstedelijking, hoe hoger de EPA-zorgprevalentie van EPA-cliënten;
- Grave heeft de meest eenpersoonshuishoudens;
- Cuijk verstrekt de meeste bijstandsuitkeringen;
- In Cuijk en Sint Anthonis wonen de meeste mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Feiten en cijfers per gemeente

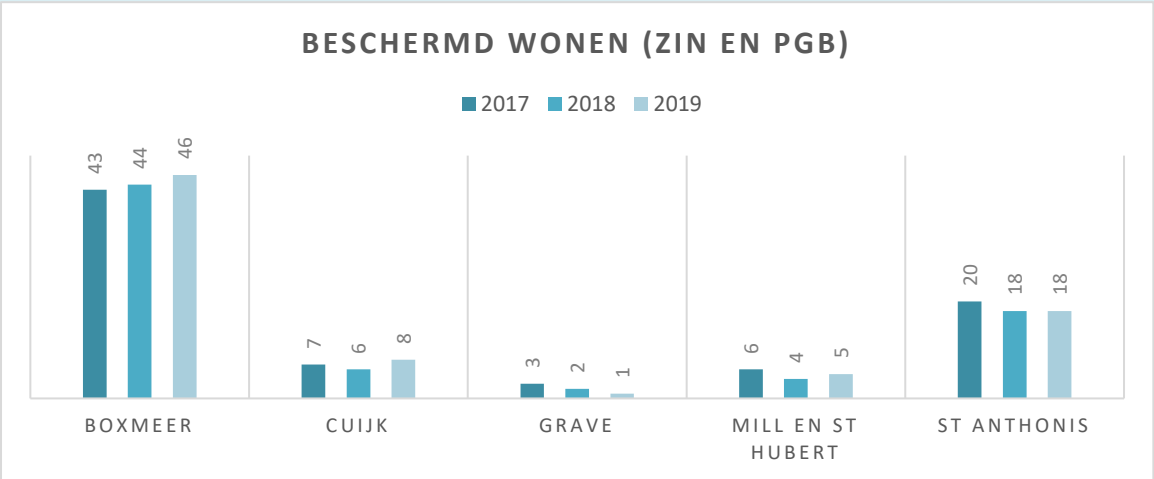
Aantal inwoners die zorg of ondersteuning ontvingen van de GGZ:

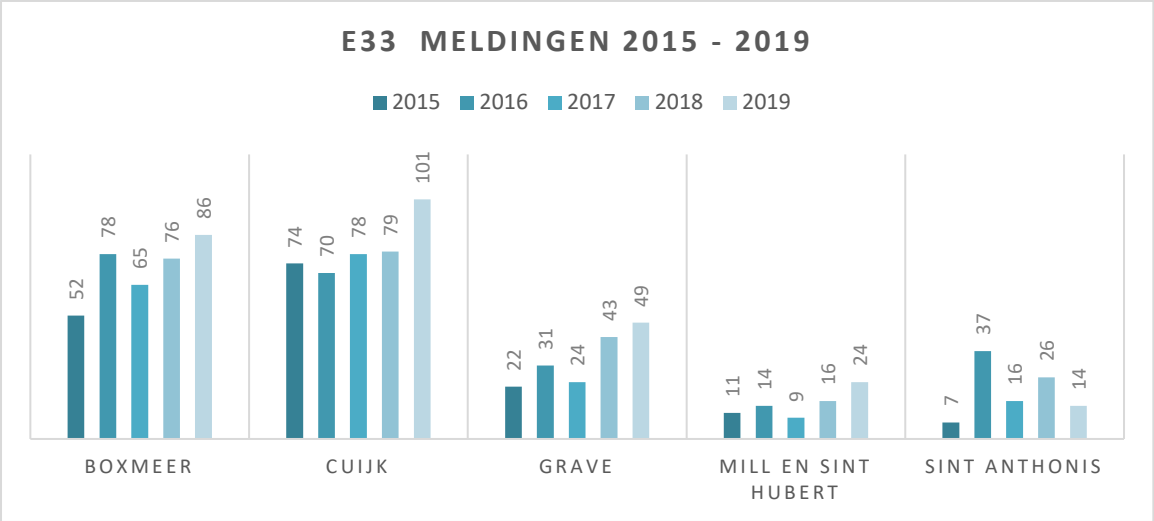
Het aantal personen dat in 2019 in behandeling was voor een verslaving (alcohol, drugs, gamen etc.) bij Novadic:

Aantal cliënten dat beschermd wonen ontvangt in het Land van Cuijk. Dit hoeft niet de gemeente van herkomst te zijn.

In onderstaande tabel staan de E33 meldingen (overlast verward/overspannen persoon) voor het Land van Cuijk. Relatief gezien worden in Cuijk de meeste meldingen gedaan.

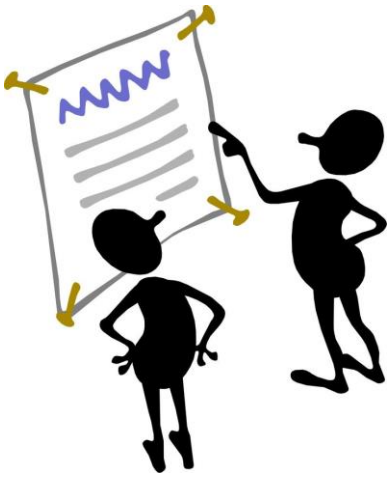
De aard van de E-33 meldingen is divers, aangezien onder E-33 meldingen verschillende vormen van overlast kan worden gemeld. Ongeveer een derde van de overlastmeldingen heeft te maken met alcohol of drugs. Een klein percentage van de meldingen is het gevolg van overlast van zwervers. Deze meldingen komen met name vanuit Boxmeer en Sint Anthonis. In Cuijk en Grave zijn binnen het Land van Cuijk relatief gezien de meeste meldingen over pogingen tot zelfdoding.

Bronnen

- Bauke Koekkoek: Verward in Nederland (2016);
- Trimbos instituut: Psychische gezondheid van Nederlanders (Nemesis-2);
- Trimbos instituut: psychische kwetsbaarheid, sociale inclusie en verbindende zorg. Handvat voor een regionale samenwerkingsagenda (berekening Epa-prevalentie);
- PH. Delespaul, en de consensusgroep EPA: Consensus over de definitie van mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (epa) en hun aantal in Nederland (Tijdschrift voor Psychiatrie, 55/2013);
- Delespaul (PH), Tijdschrift voor psychiatrie (6), 2016;
- Cijfers (contract)partners GGZ, Novadic en de politie;
- Wmo-monitor 2017, 2018 en 2019.

Bijlage 2
Programmastructuur

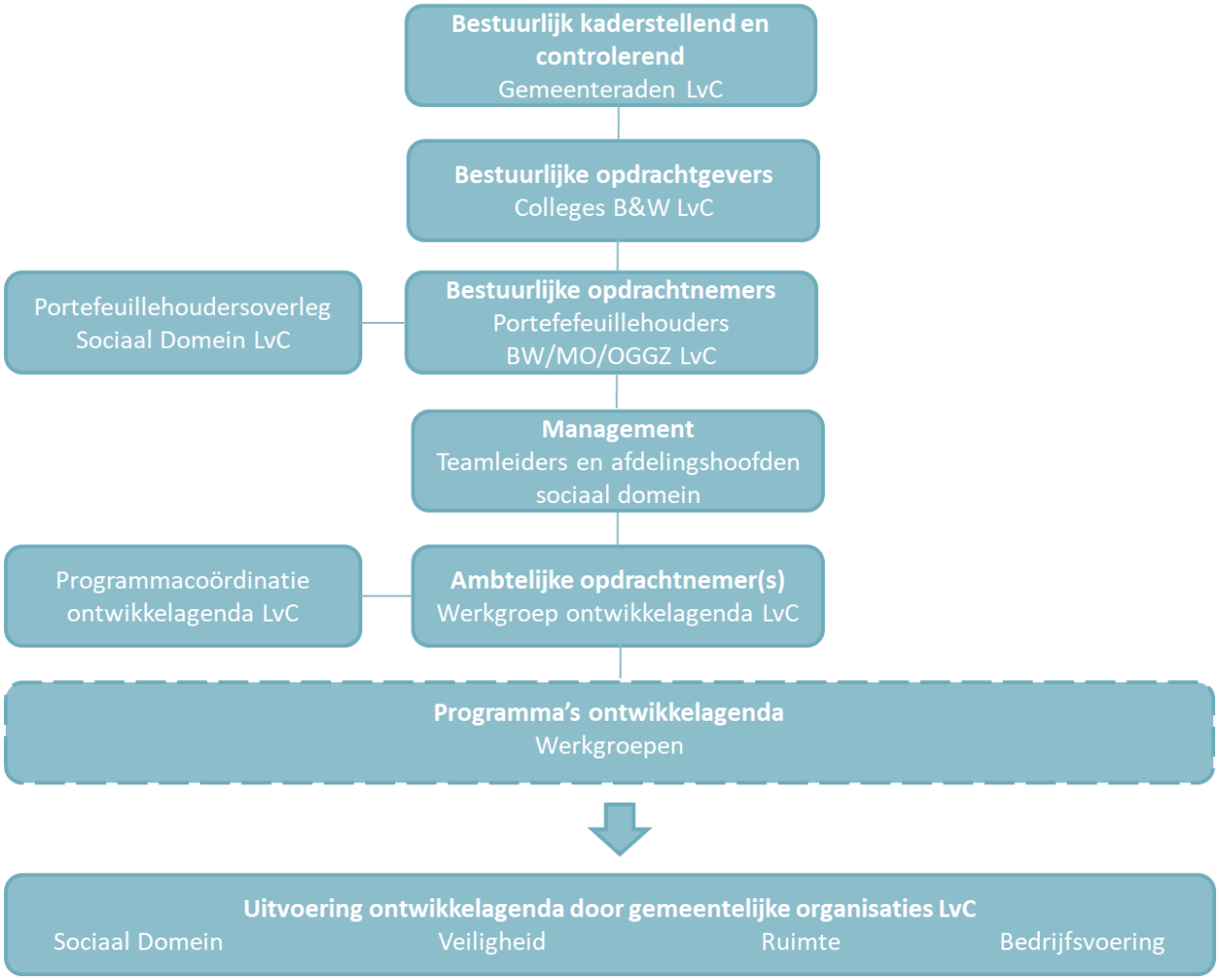
Een programmatische aanpak

Programmatische aanpak:

Coördinatie Werkgroepen Besluitvorming

Aangezien er veel verschillende interne en externe partners betrokken zijn bij de uitvoering van de werkagenda hanteren we een programmatische aanpak. Onderstaand schema geeft de programmastructuur weer voor de uitvoering van de werkagenda Land van Cuijk.

Toelichting op de programmastructuur:
De programmacoördinatie zal bestaan uit het coördineren van de ontwikkelagenda, afstemmen met de ambtelijke werkgroep ontwikkelagenda LvC en de uitvoering van de regionale ontwikkelagenda. Daarnaast zal per programma een werkgroep worden gevormd. Deze werkgroepen uit een afvaardiging vanuit diverse

disciplines uit de vijf gemeenten in het LvC (en indien van toepassing externe partners), aangestuurd door een lid uit de werkgroep Ontwikkelagenda LvC. De resultaten uit de programmawerkgroepen worden vervolgens opgepakt in de ambtelijke organisaties in het LvC en indien van toepassing door externe partners. Dit betekent dat de werkgroepen niet alle acties zelf uitvoeren. De bedoeling is dat de acties zoveel mogelijk aansluiten bij de bestaande uitvoering van beleid, en dat de acties regulier worden opgepakt.

Er worden 4 werkgroepen onderschreven:

Werkgroep 1	Wijkscan en sociale inclusieagenda
Thema	Fijne leefomgeving en sociaal netwerk
Opdracht	Verantwoordelijk voor opzet en uitrol wijkscans, sociale agenda, anti-stigmacampagne, activiteiten in het kader van psycho-educatie en vroegsignalering.

Werkgroep 2	Dienstverlening en integraliteit sociaal domein
Thema	Formele hulp en ondersteuning
Opdracht	Verantwoordelijk voor het voorbereiden op het Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek Sociaal Domein (Wams), voor uitwerken en optimaliseren van werkprocessen onder meer t.a.v. één huishouden, één plan, één contactpersoon en het creëren van de nieuwe functie procesregisseur sociaal domein. Ook is de werkgroep verantwoordelijk voor het optimaliseren van monitorinformatie, het maken van een scholingsplan ter bevordering van ggz-expertise en verbeterprocessen t.b.v. het volgen van cliënten.

Werkgroep 3	Wonen
Thema	Wonen gaat voor opvang
Opdracht	Verantwoordelijk voor het maken van een woonzorgvisie, het in beeld brengen van behoefte aan opvang en uitstroommogelijkheden en activiteiten in het kader van het creëren van lokale uitstroommogelijkheden.

Werkgroep 4	Samenwerking zorg en veiligheid
Thema	Veilige woonomgeving voor alle inwoners
Opdracht	Verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van het AVE-model en overige activiteiten in het kader van deze ontwikkelagenda t.a.v. het borgen van een veilige woonomgeving voor alle inwoners.

Voor thema 5, een regionaal vangnet, wordt geen aparte werkgroep opgericht. Vanuit de gemeenten wordt een (of meerdere) consulent(en) aangewezen die kunnen meedenken over de inhoud. Daarnaast zal de werkgroep ontwikkelagenda de voortgang van het thema volgen.
De werkgroepen zijn gebaseerd op samenwerking met externe partners. Dat betekent dat naast interne deelnemers ook externe deelnemers aan de werkgroepen kunnen zijn verbonden. In deze impactanalyse gaan we echter alleen in op de interne impact.

Besluitvorming ten aanzien van de thema's vindt plaats volgens de in de programmastructuur geschetste route: portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein LvC, individuele colleges en individuele gemeenteraden.